

DET BLIR FÖR DYRT

Men vad är det som blir för dyrt?

Ingvar Nilsson/2021-10-01

i.nilsson@seeab.se

Det sociala experimentet Vällingby byggdes för den nya människan

UPPDATERAD 2019-08-14 · PUBLICERAD 2019-08-14



Bild 1 av 2 Skulpturavårda Henrik Nerlund i Vällingby centrum med den svenska biografen Fontänen i bakgrunden.
Foto: Henrik Nerlund

Kackerlackor i skandalområde trots upprustning

1:38 min · Min lista · 29

Publicerat onsdag 21 november 2012 kl 06:45

Det finns fortfarande kackerlackor i kvarteret Herrgården i Rosengård i Malmö, trots att det skandalomsusade bostadsområdet under de senaste åren genomgått en upprustning och lägenheterna renoverats.



LÄGET SENHÖSTEN 2012

Victoria Park köper skandalfastigheter på Herrgården

19 DECEMBER 2012 KL 10:25

MALMÖ För 280 miljoner kronor blir Victoria Park AB ny ägare till de 867 omskrivna lägenheterna på Herrgården.

HUSBY



LANGA

RÅGSV ED



För dig med Premium

SÖDERTÄLJE

L'ESPRESSO

Polisens larm om hot från Falkenberg: "Värre än någonsin"

Göran Walther | 25 september, 2021

1 kommentarer

Polisens vardag i bostadsområdet Sloalycan i Falkenberg består i att de får mottaga grova hot av boende, och de möts av våldsamma konfrontationer när de ingripet. Och vid gripanden får stora resurser kallas in för att undvika frittagningsförsök. Bilar sätts i brand och på gatan säljs droger öppet. Polisen säger att det är värre än någonsin.

Man frågar sig nu om denna situation överensstämmer med den som Mikael Damberg eller Morgan Johansson beskriver om hur det ser ut i bostadsområdena runt om i Sverige? För enligt dem så ser det inte ut så här i de flesta bostadsområdena, utan detta måste vara ett undantag. Och måhända att situationen i Sloalycan är ett undantag, men i så fall är undantaget det att bostadsområdet inte ligger i en storstad utan i en småstad.

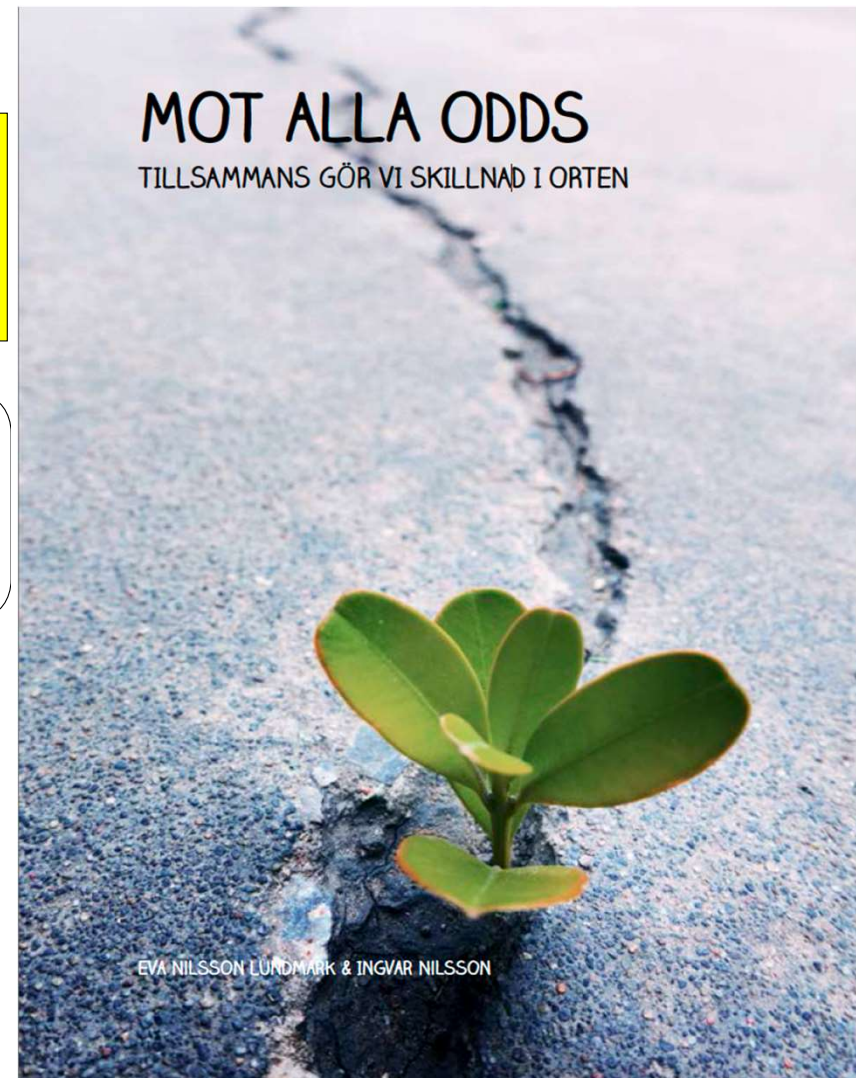


HOVSJÖ

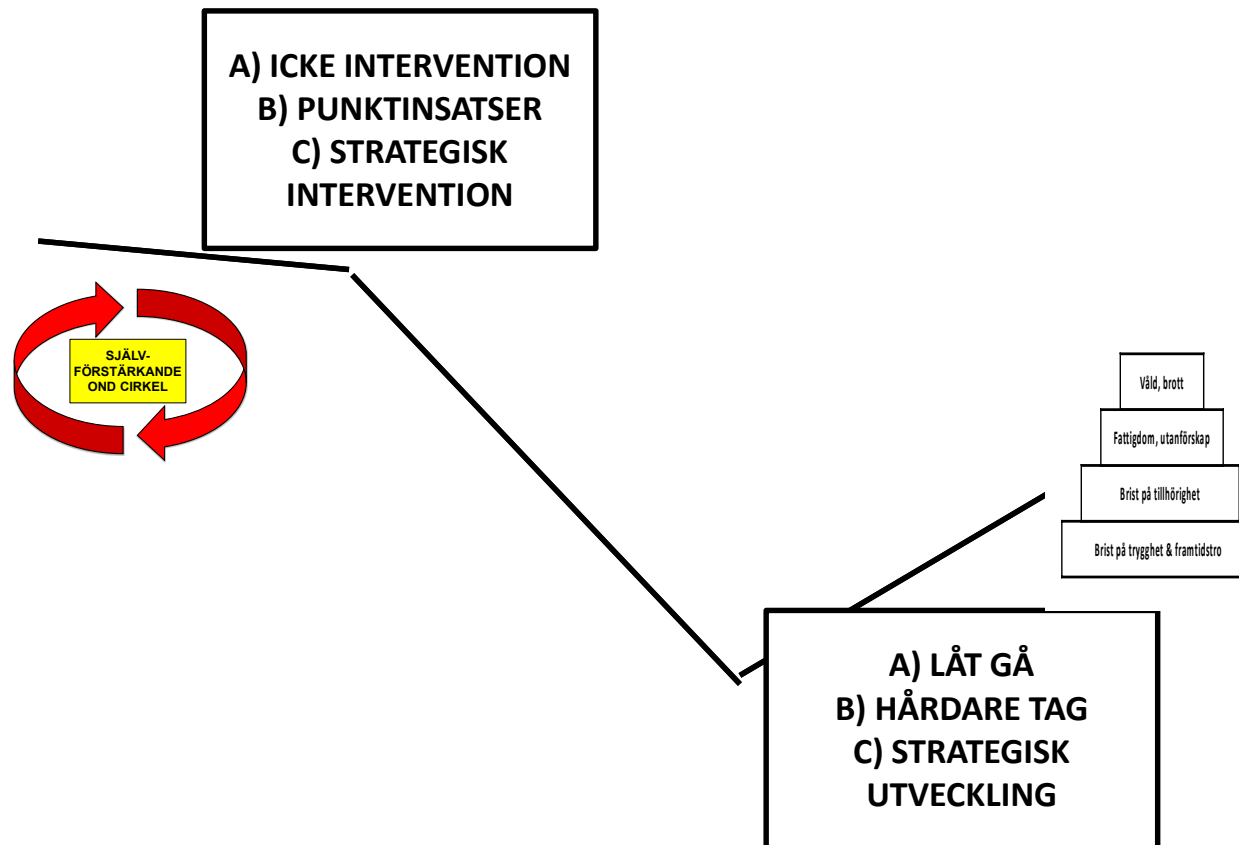


POLISENS LISTA. Hallonbergen klassas nu som riskområde på polisens lista över utsatta områden i Sverige. Detta är en försämring från förra lägesbilden 2017. Foto: Leif Odenburg/arkiv

Rissne/Hallonbergen klassas som riskområde



TIPPING POINT OCH VÄGVALEN



Några inledande tankar att bära med sig

- Utanförskap är en dyr affär
- Man kan räkna på det
- Man kan se människor som en social investering i stället för en kostnad
- Det börjar ofta tidigt i livet
- Det mesta har sina rötter i
 - Skolmisslyckanden
 - Integrationsmisslyckanden
- Väldigt många har en sammansatt/diffus problematik
- Ingen kan lösa detta själv – det kräver samverkan och ett socialt investeringsperspektiv
- Det krävs ett strategiskt perspektiv och att bryta vårt medberoendebeteende
- När blir detta en utmaning för välfärdsstaten och vår kollektiva välfärd?

Varje år lämnar 13.000 unga Sveriges skolor för ett långt liv i utanförskap



Vad kostar detta?
Hur stor del av detta är onödigt?

VILL DU INVESTERA I MIN FRAMTID???



**DET BLIR FÖR
DYRT**

VILL DU INVESTERA I MIN FRAMTID???



Varje år lämnar 13.000 unga Sveriges skolor för ett långt liv i utanförskap



**210 Mdr
Per årskull**

Vad kostar detta?

Hur stor del av detta är onödigt?

MEKANISMERNA SOM BIDRAR TILL UTANFÖRSKAP OCH INEFFEKTIVITET

**kortsiktighet &
stuprörstänkande**

EN VANLIG SKOLKLASS



NEUROPSYK



DYSLEXI



**DEPRESSION
ÄTSTÖRNING
SJÄLVSKADE**



**FÖRÄLDRAR
MISSBRUK
EL PSYK**



EN VANLIG SKOLKLASS

S.K. VANLIGA



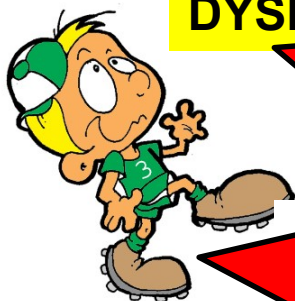
NEUROPSYK



EN VANLIG
SKOLKLASS

DYSLEXI

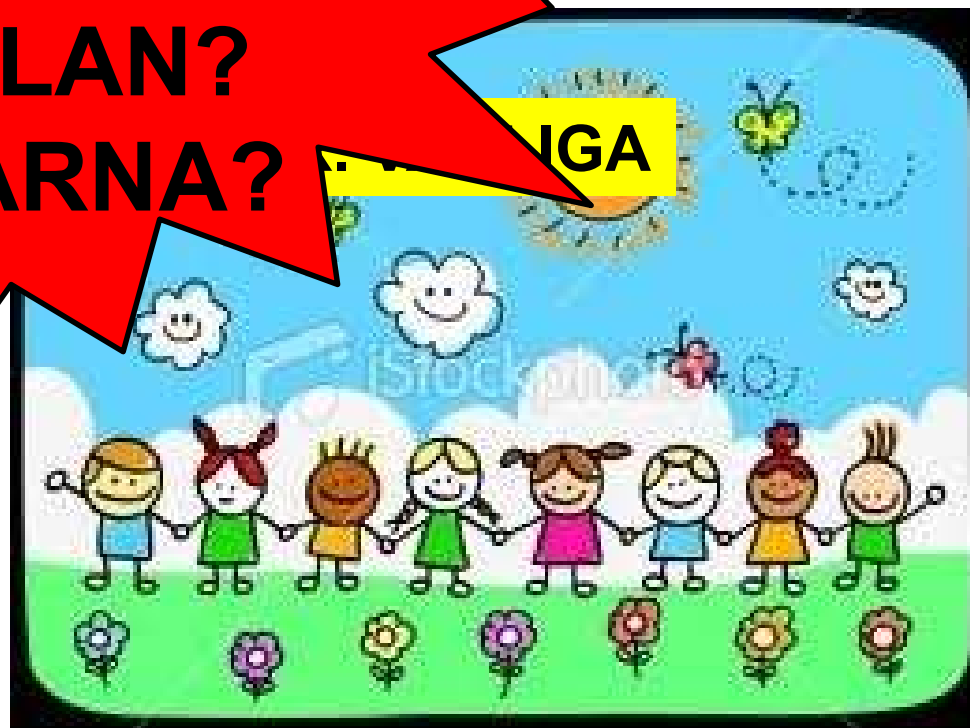
DE

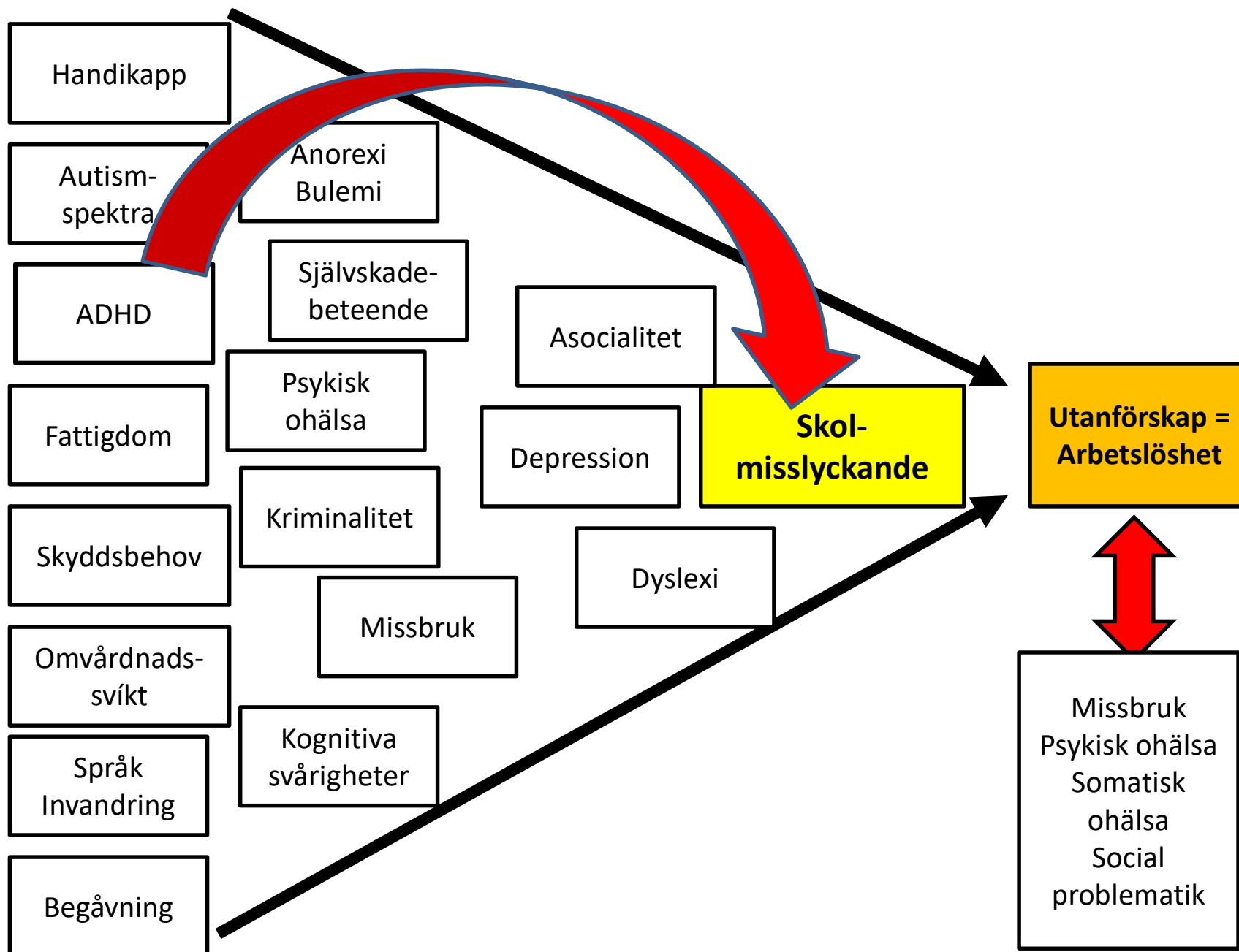


HUR
RUSTAD ÄR
SKOLAN?
LÄRARNÄ?

IGA

FÖRÄLDRAR
MISSBRUK
EL PSYK





Patrik

- 7 år
- Strulig hela dagistiden
- Kan inte sitta still, kommer i bråk
- Kan inte koncentrerar sig
- Svag impuls kontroll
- Får inte vara med



Patrik
7 år på glid

Insats

Kostnad

PROJEKT RÄDDA PATRIK

Barn/ungdoms psykiatri

Specialpedagog

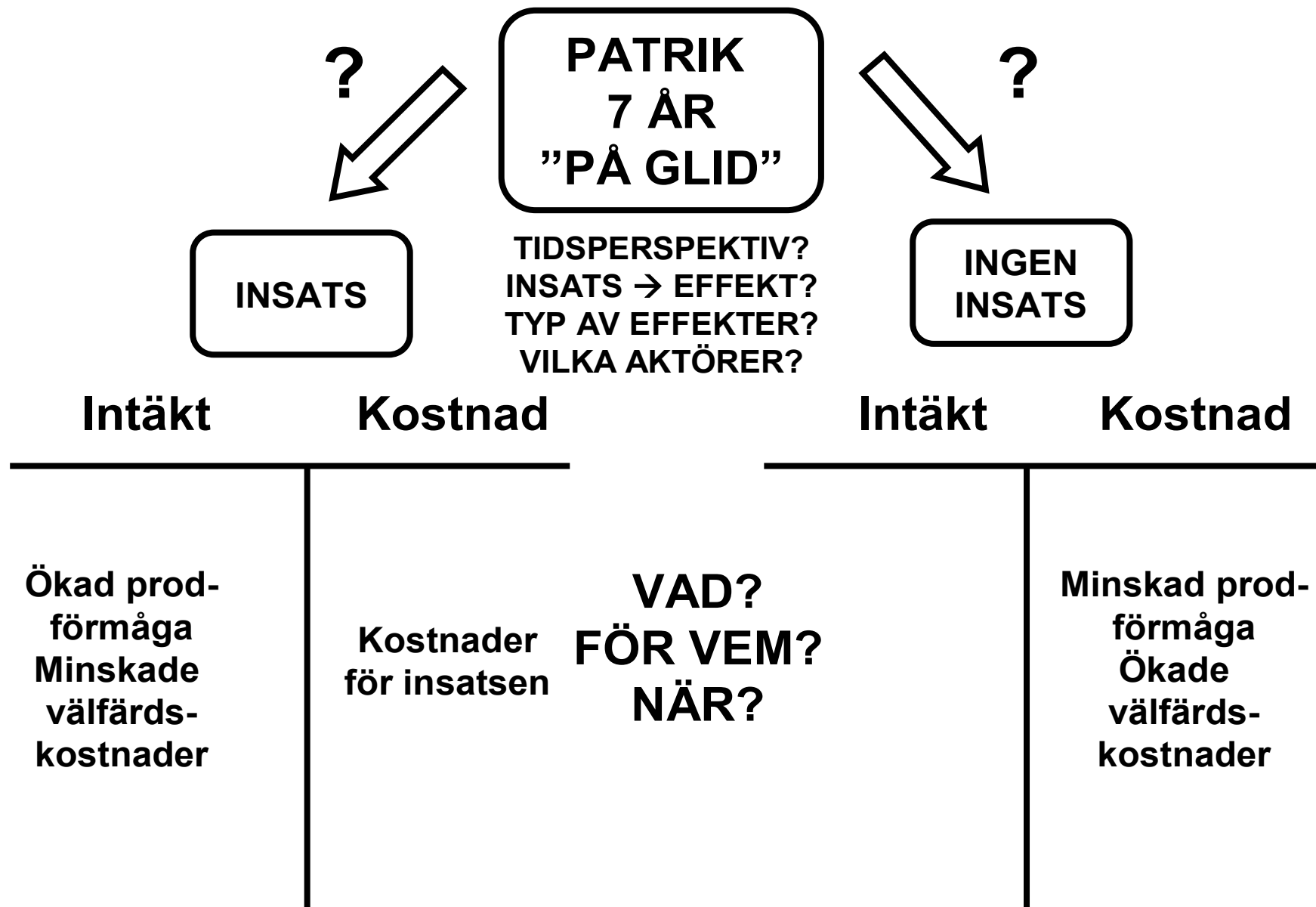
Habilitering

Vuxenpsykiatri

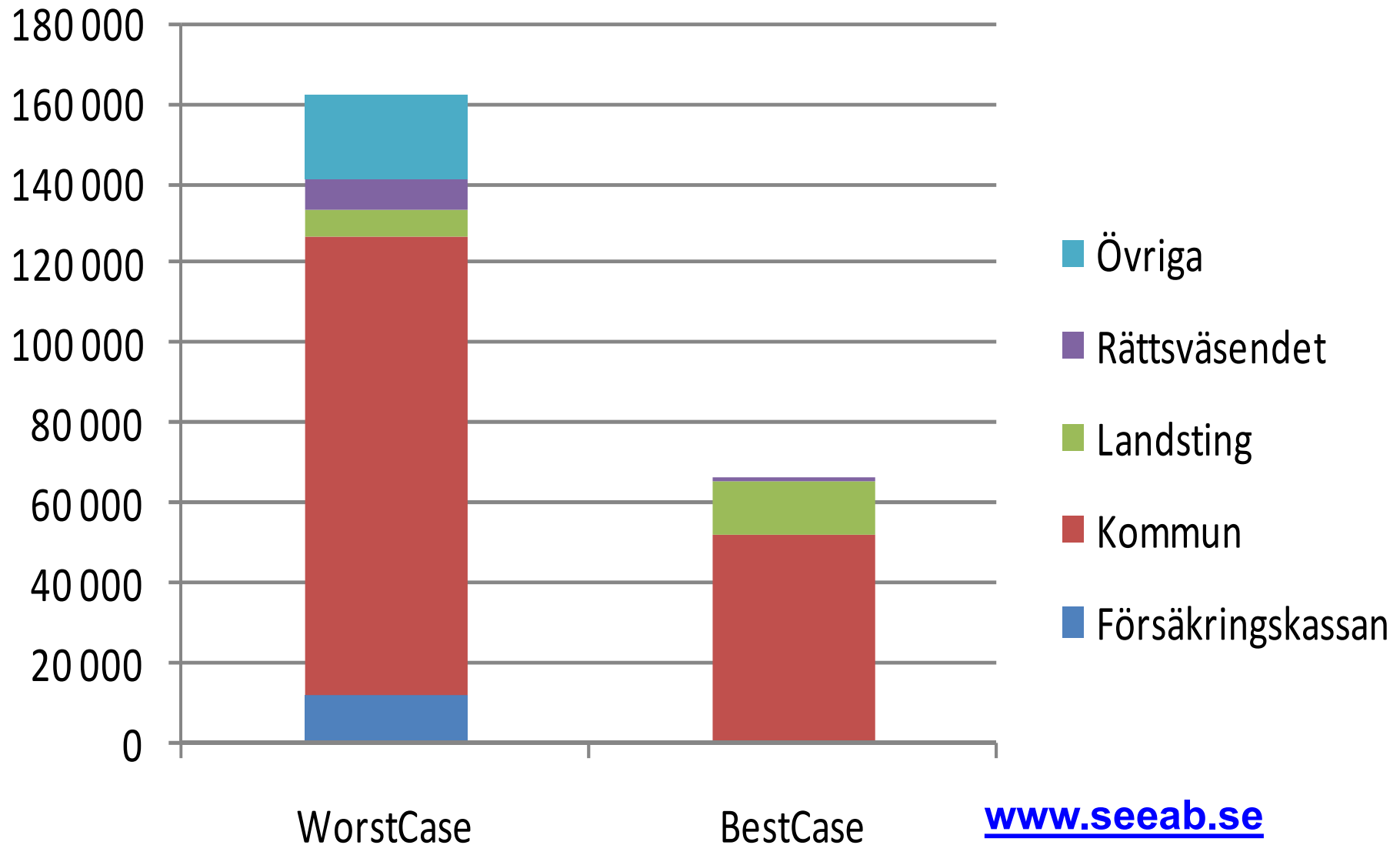
Primärvården

Socialtjänsten

SUMMA 500.000

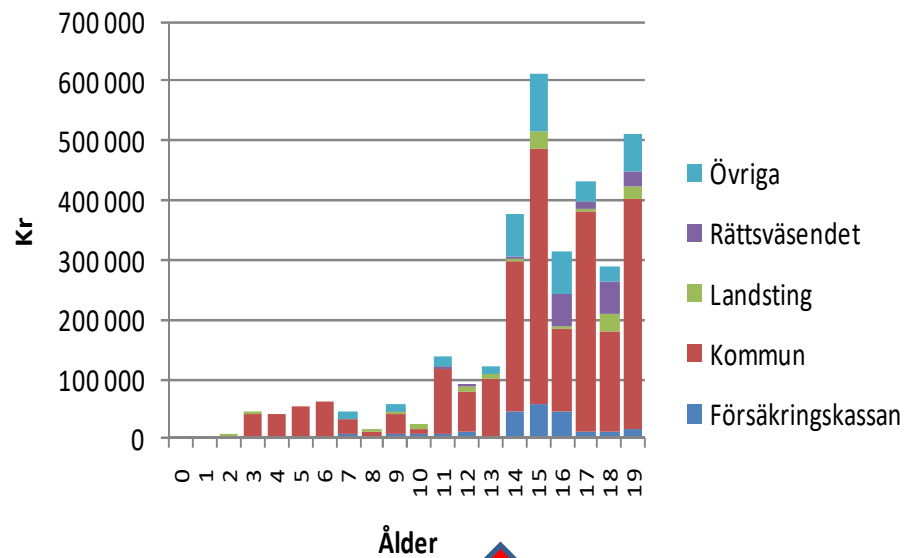


ADHD genomsnittskostnad

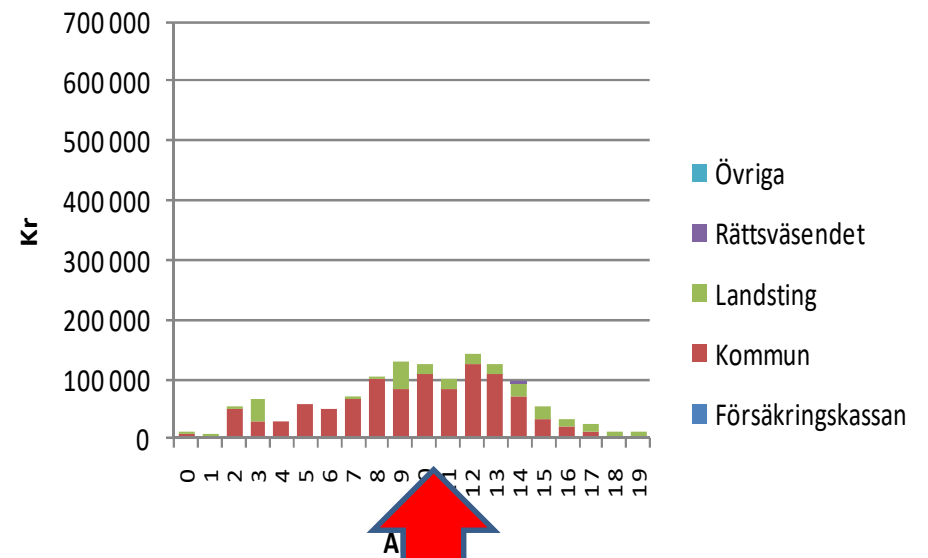


www.seeab.se
www.socioekonomi.se

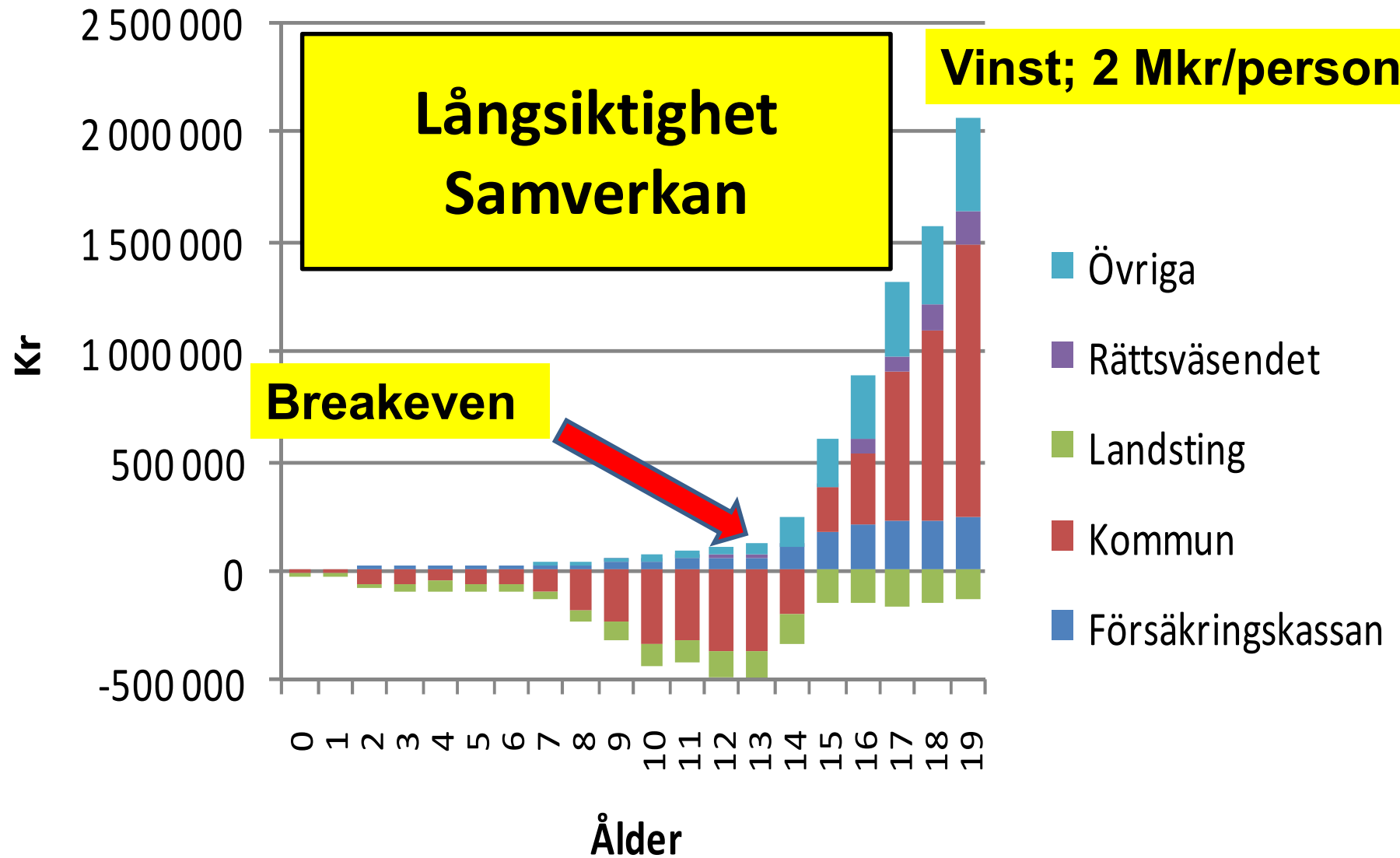
ADHD Worst Case



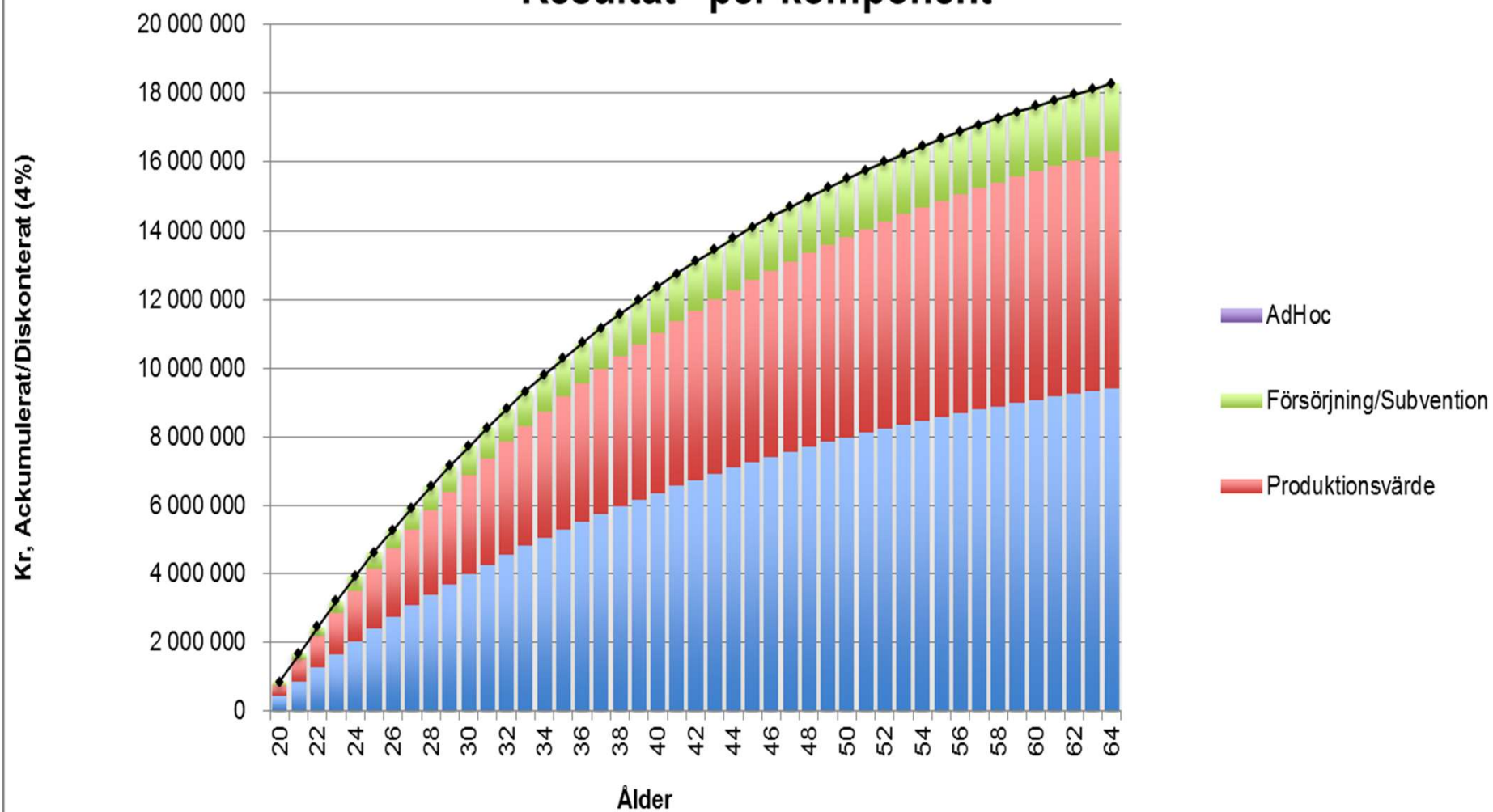
ADHD Best Case



ADHD Ackumulerad WC-BC



Resultat - per komponent



**Vad händer med
ADHD-barnen om vi
inte gör något?**

www.seeab.se

www.socioekonomi.se

PATRIKS TRE VÄGAR IN I VUXENLIVET OM VI MISSLYCKAS



**KRIMINELL
20 – 30 Mkr**



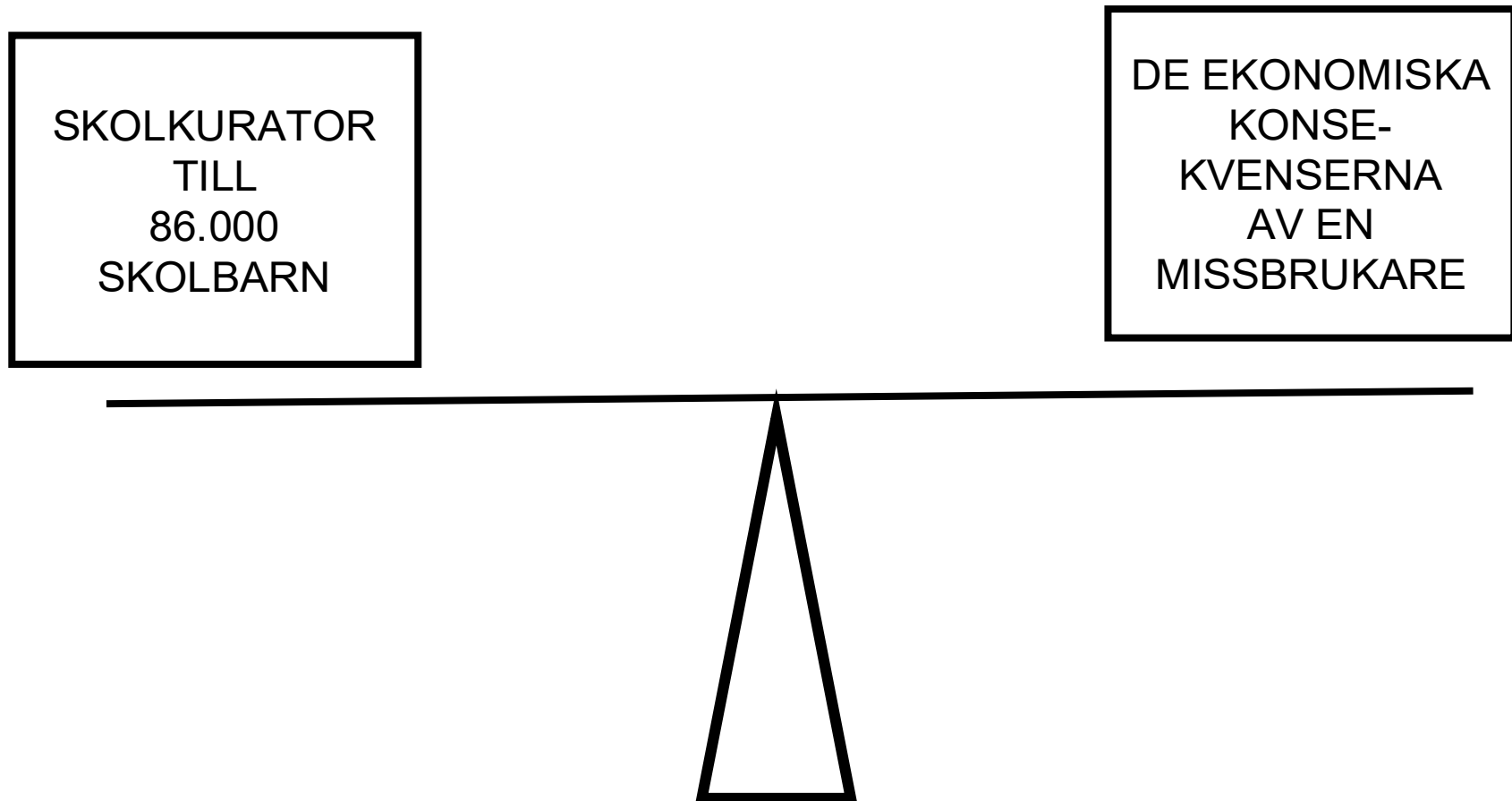
**GROV VÅLDS-
VERKARE
50 Mkr**



**Patrik 25
långtidsarbetslös**

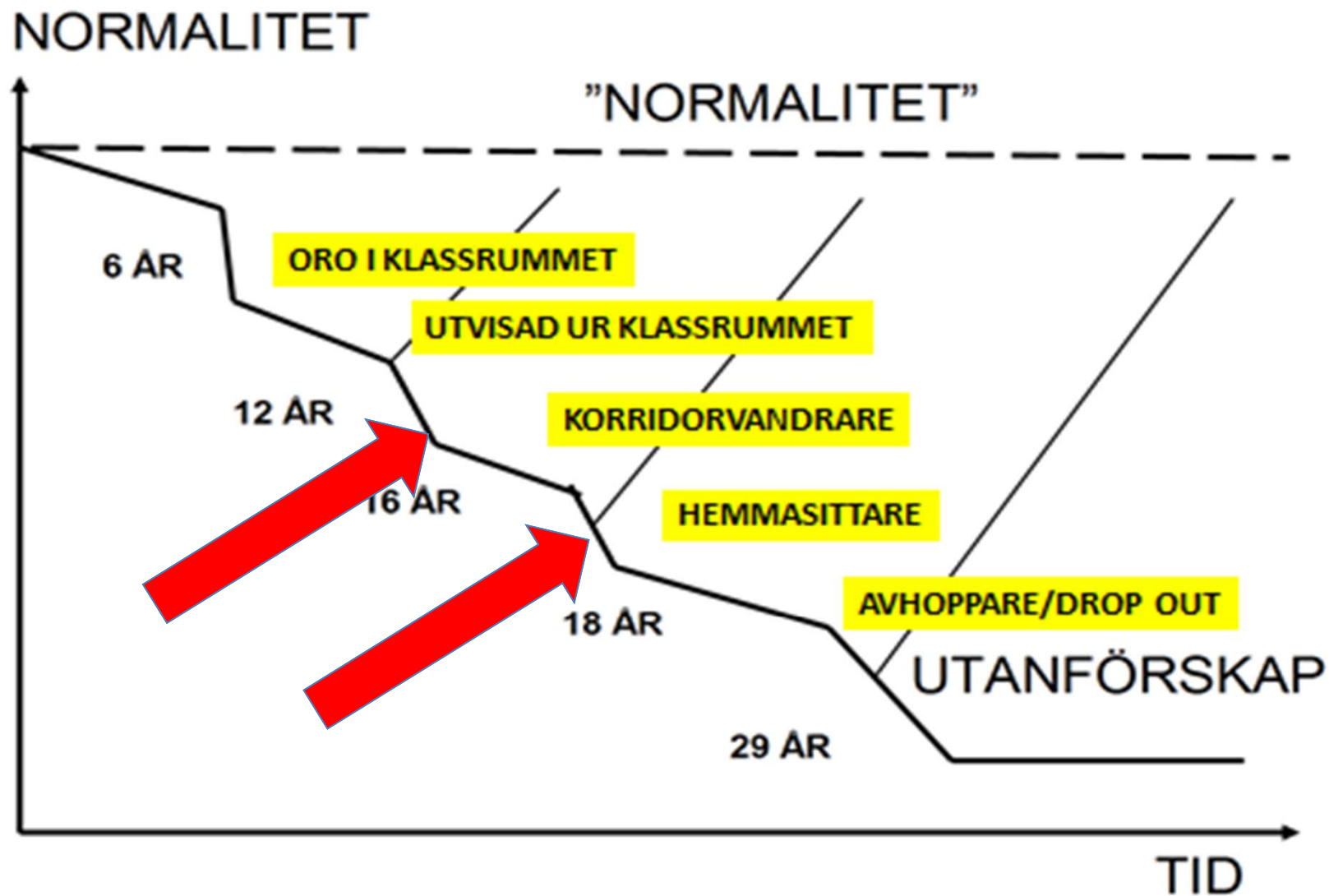
**LÅNGTIDS-
ARBETSLÖS
10 – 12 Mkr**

VAD FÅR JAG FÖR PENGARNA MISSBRUK VS SKOLKURATORER

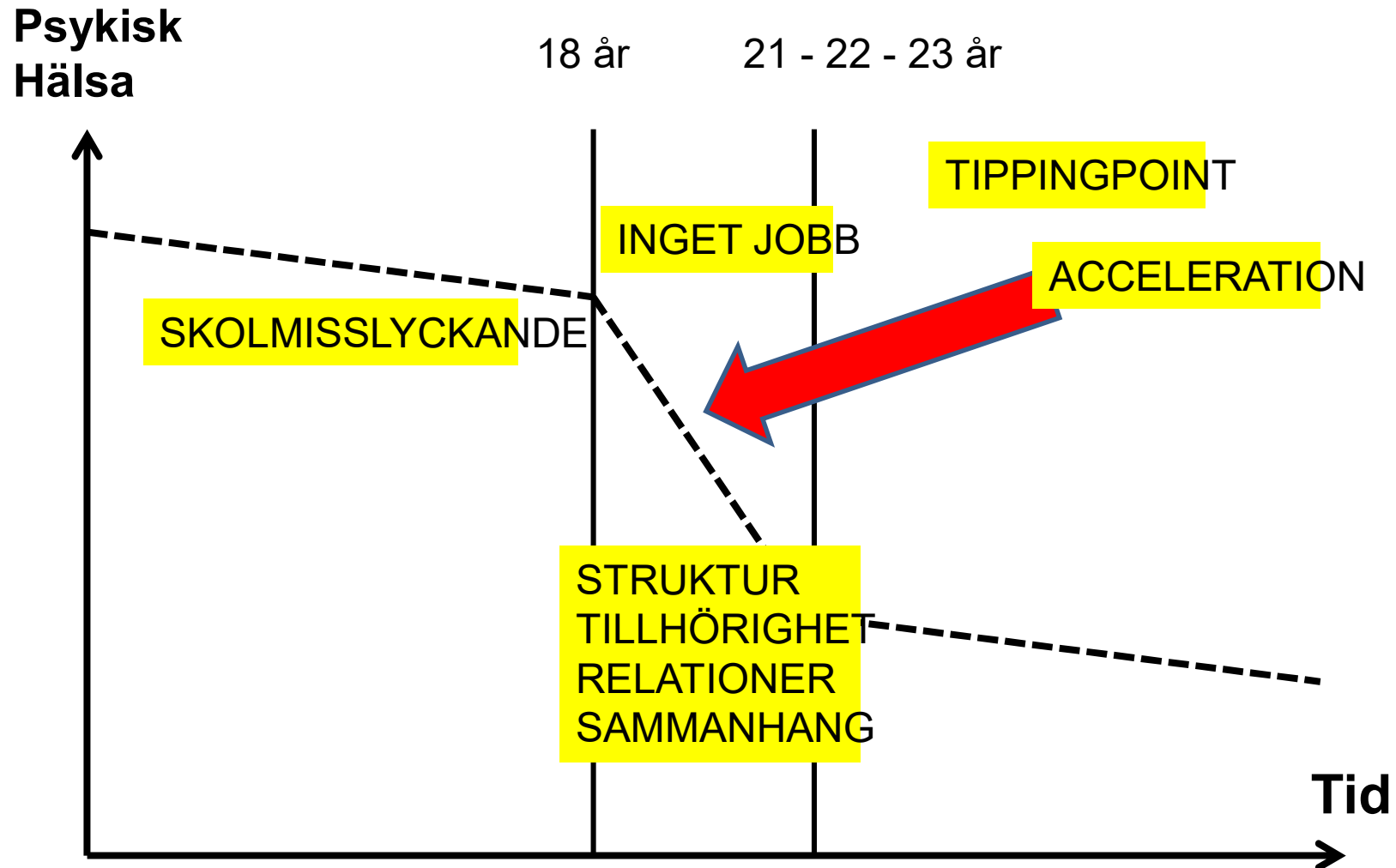


**HUR SER RESAN
MOT
UTANFÖRSKAP UT?**

DEN LÅNGA RESAN MOT UTANFÖRSKAP

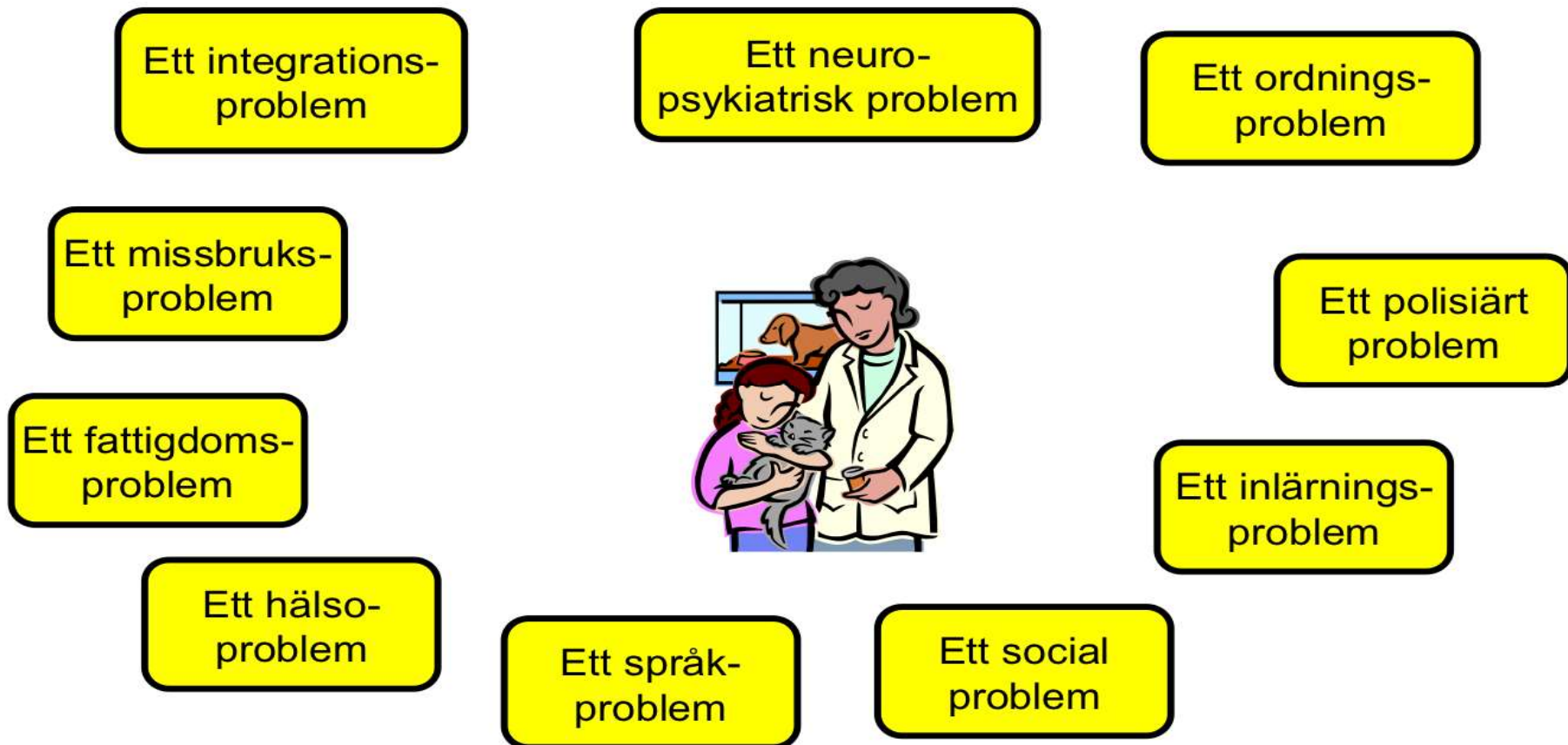


Det ödesdiga glappet - hälsa



Kampen om den sanna läran

Vem har helhetssyn???



Två spår

- **Utanförskapsspåret**

- Varför så många i utanförskap?
- Varför ökar det?
- Vad beror det på?
- Vad kostar det?
- Kan vi minska det och både spara pengar och bygga ett bättre samhälle?

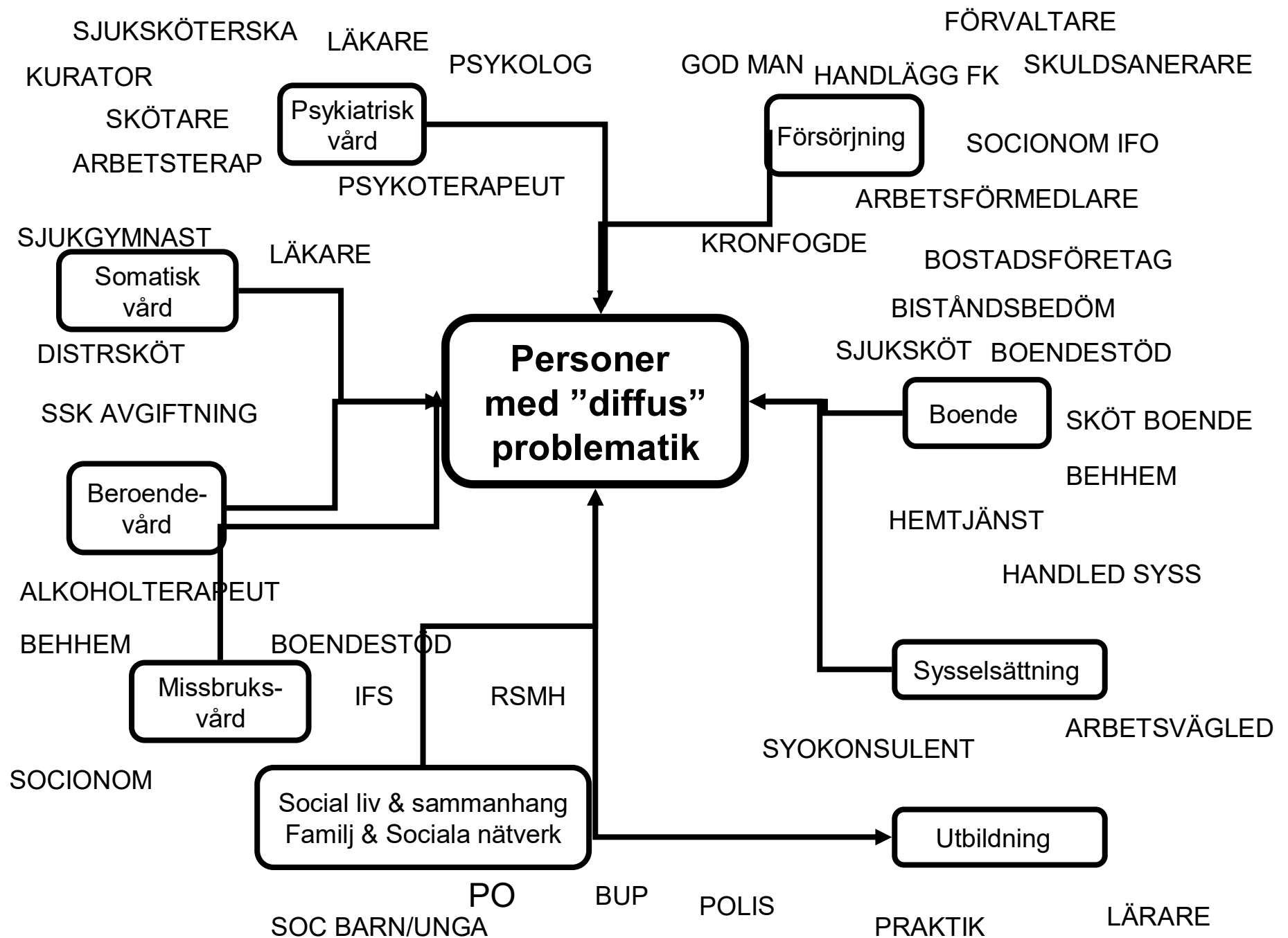
- **Effektivitetsspåret**

- Hur fördelar och använder vi alla de resurser vi förfogar över?
- Är vi effektiva i vår resursanvändning?
- Kan vi använda våra resurser smartare än idag?

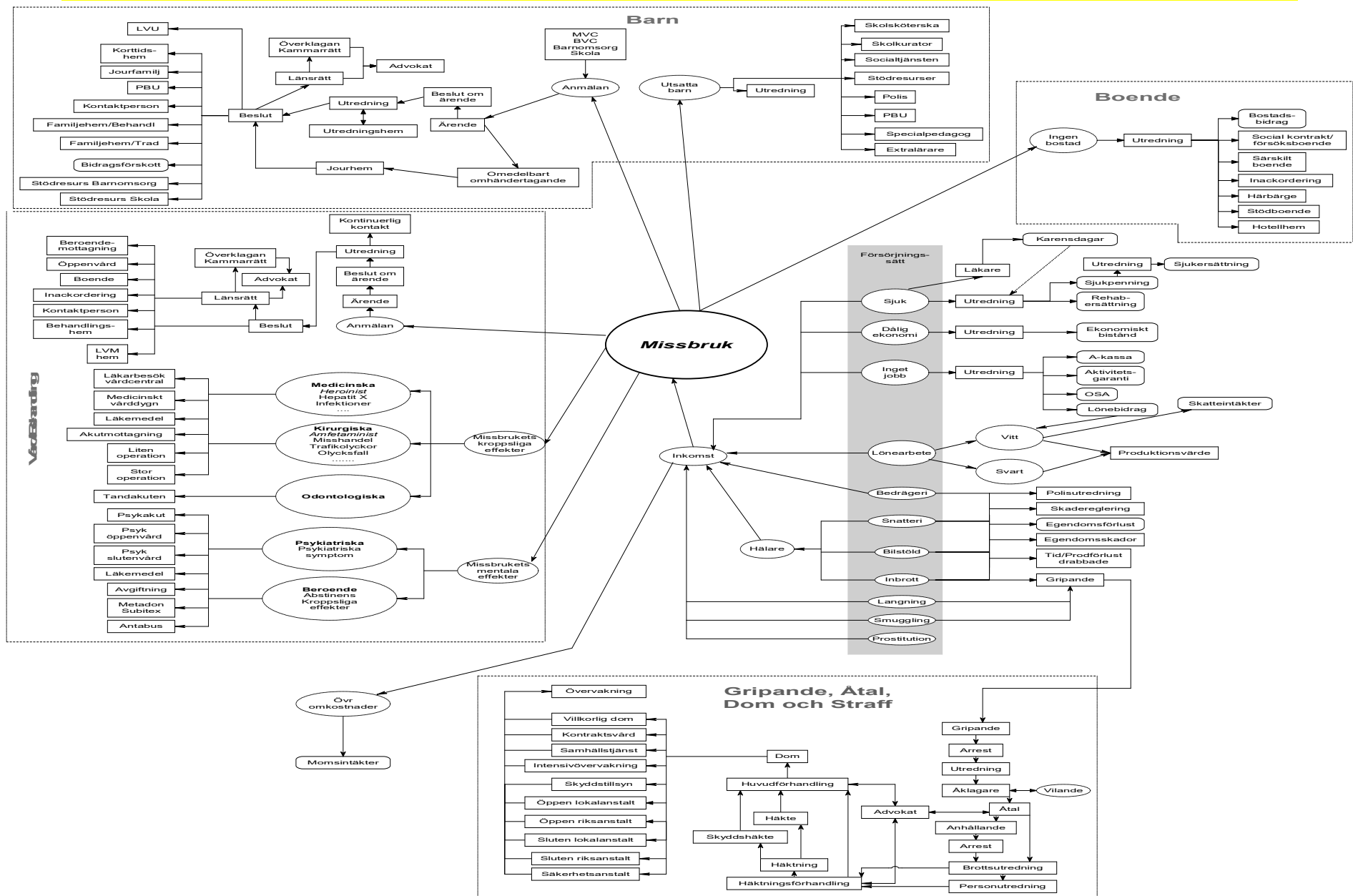
**HUR KOMMER SAMVERKAN OCH SOCIALA
INVESTERINGAR IN I BILDEN?**

**VARFÖR LÅTER VI DET
HÄNDA?
VI VET JU BÄTTRE**

**HAR DU
HELHETSSYN?**



Och det där med helhetssyn???



STUPRÖRSLOGIKEN

TVÄRSEKTORIELLA LOGIKEN

k o m m u n	l a n d s t i n g	a r b e t s f ö r m e d l i n g	f ö r s ä k r i n g s k a s s a	Utsatta barn
				"Värstingar"
				Missbruk
				Diffus rygg/nack
				Övervikt/fetma
				Långtidsarbetslöshet
				Psykiska sjukdomar
				Multipla handikapp
				Strokepatienter

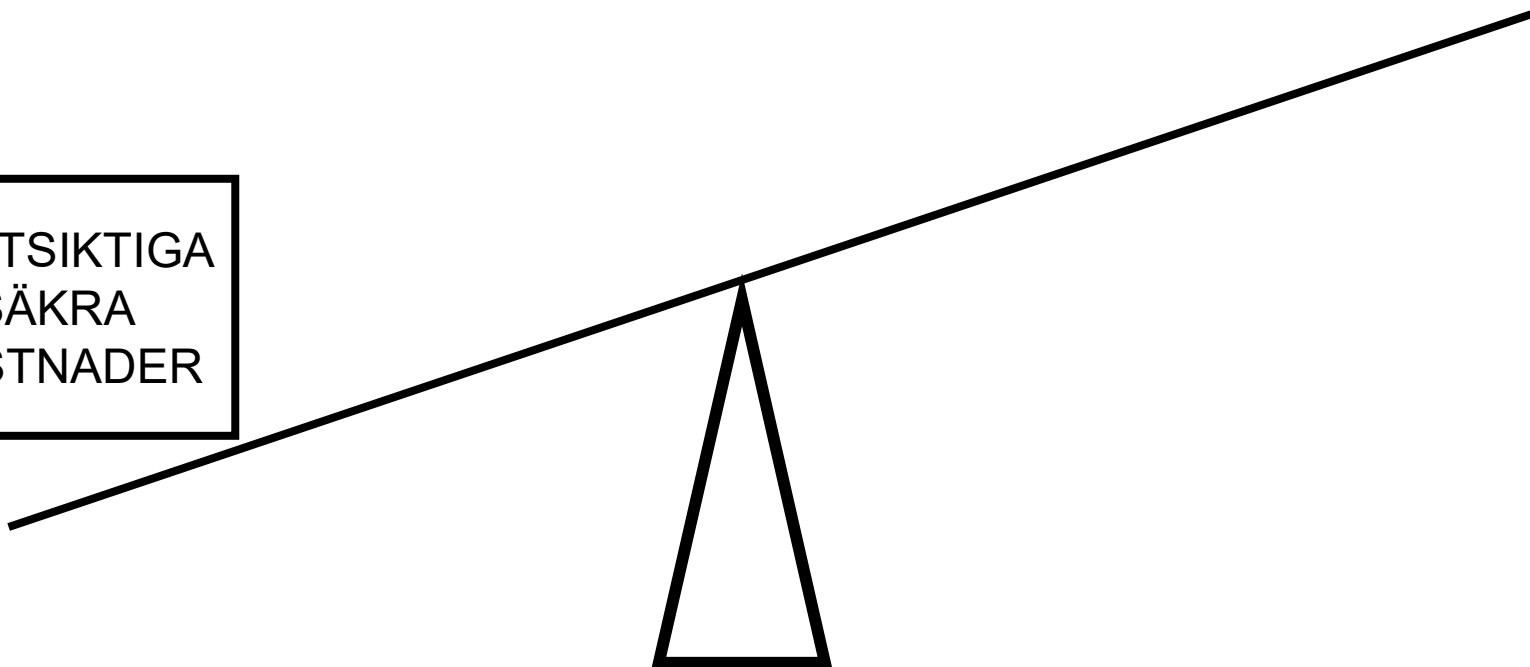
HAR VI ETT
PROBLEM
ELLER???

Och det där med långsiktighet och framförhållning???



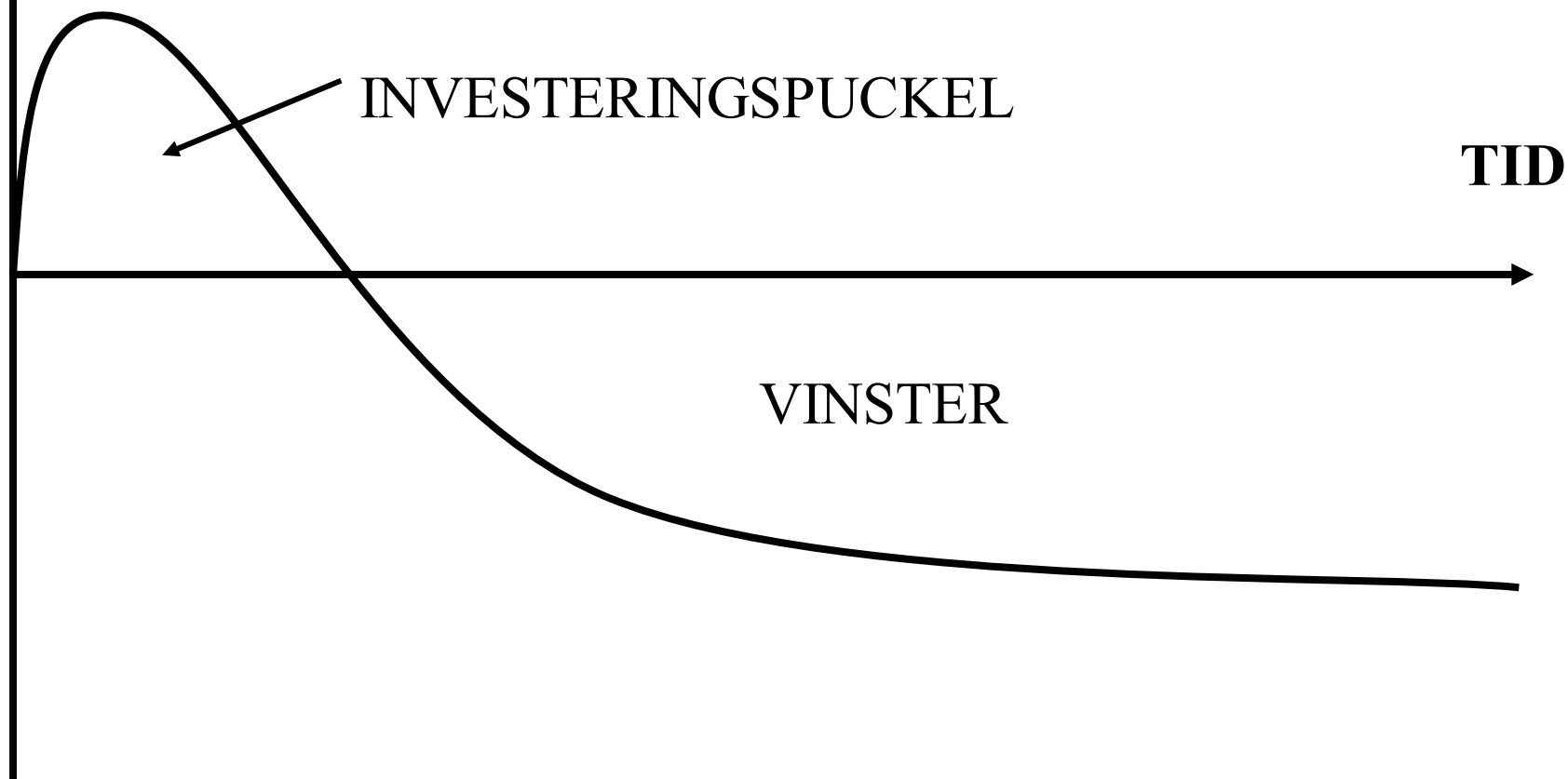
KORTSIKTIGA
SÄKRA
KOSTNADER

LÅNGSIKTIGA
OSÄKRA
VINSTER TILL FÖLJD AV
FÖREBYGGANDE INSATSER



KOSTNAD

REHABVINSTER & TIDSFAKTORN

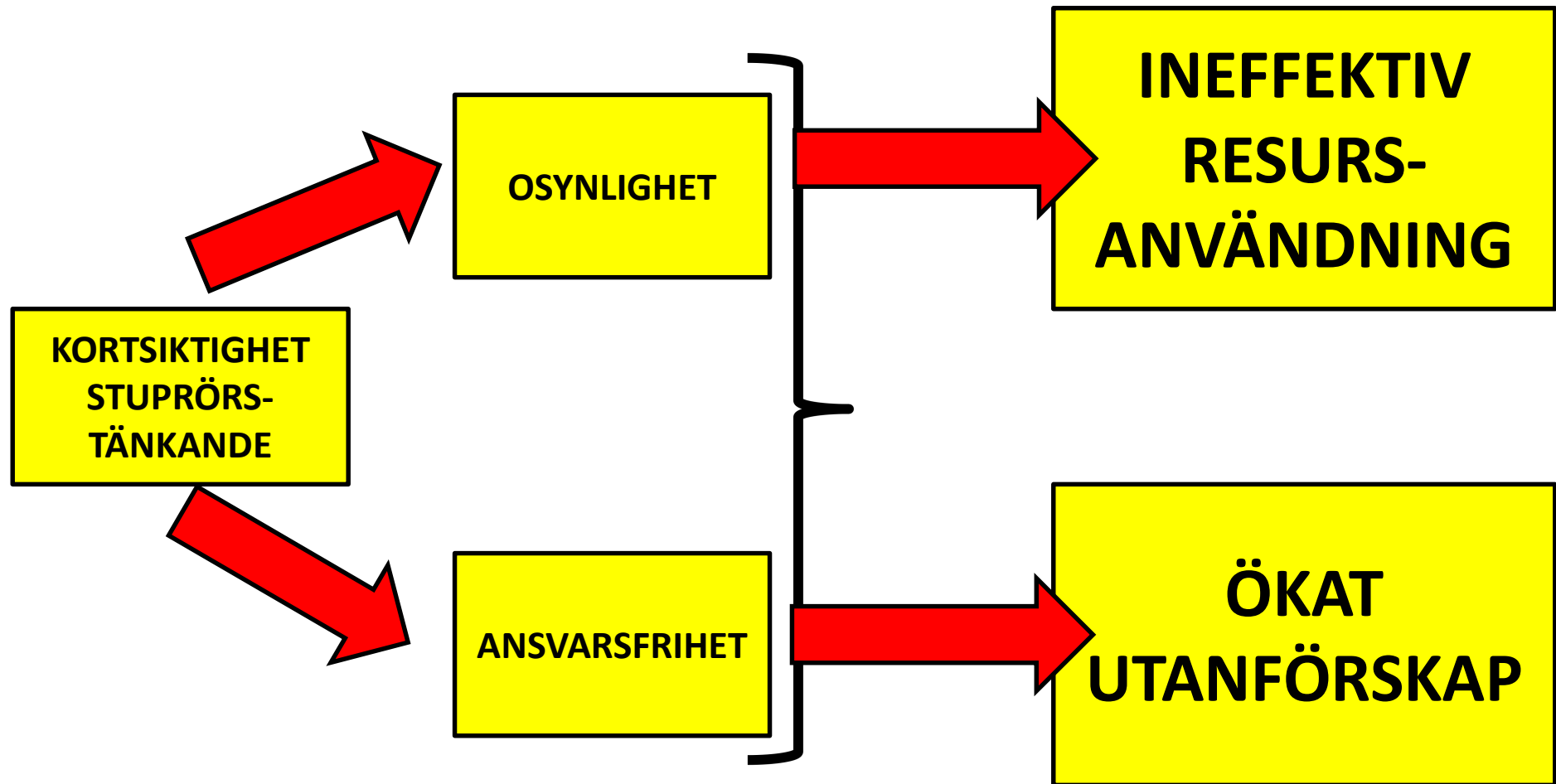




**Och det där med
långsiktighet då???**



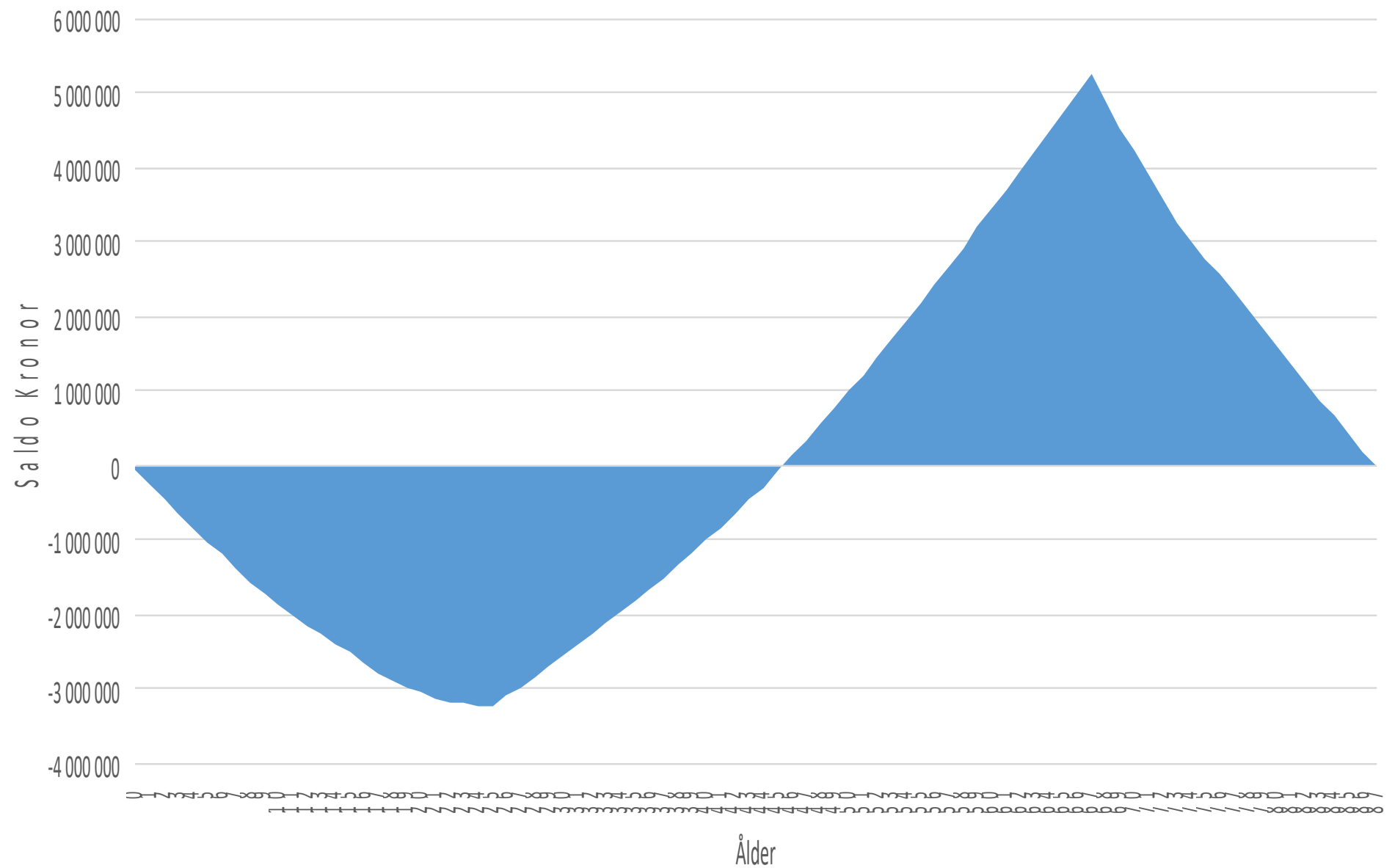
**HALLANDSÅSTUNNELN
ETT LYCKAT INVESTERINGSPROJEKT???**



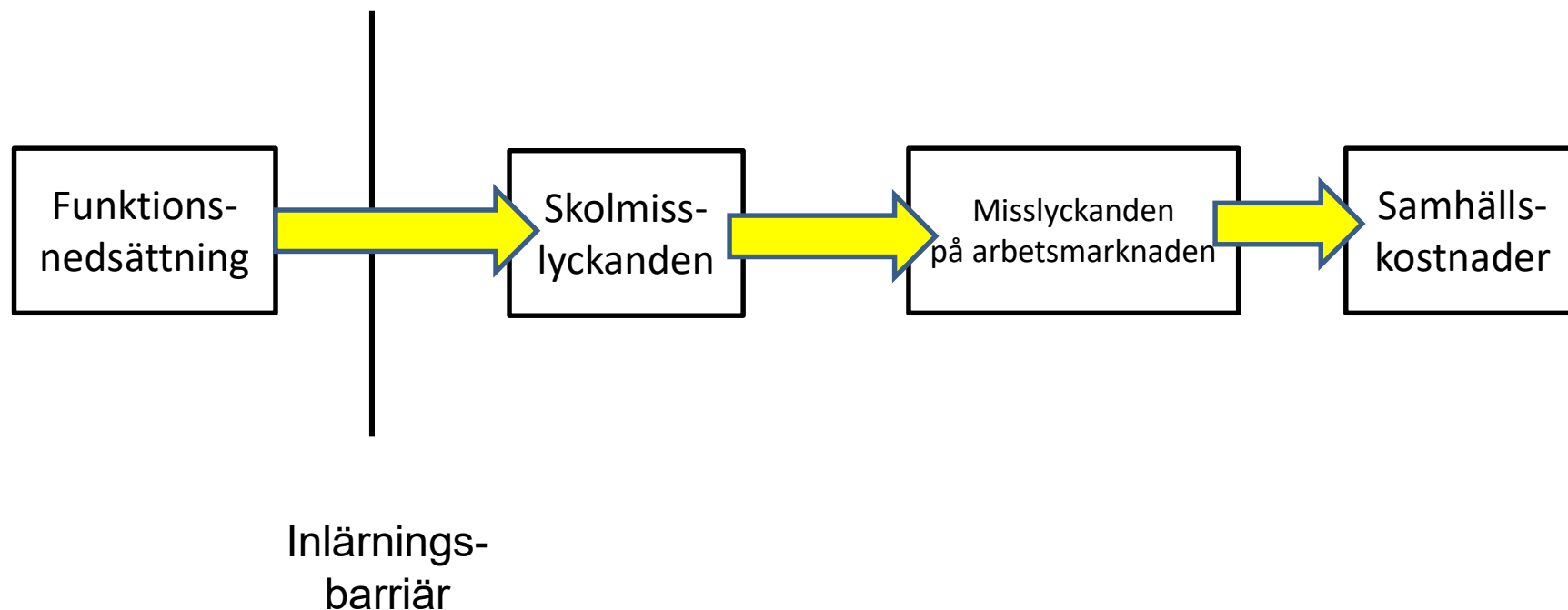
ETT SOCIALT INVESTERINGSPERSPEKTIV

**säkra kortsiktiga kostnader
eller osäkra långsiktiga intäkter**

En ekonomisk livscykel



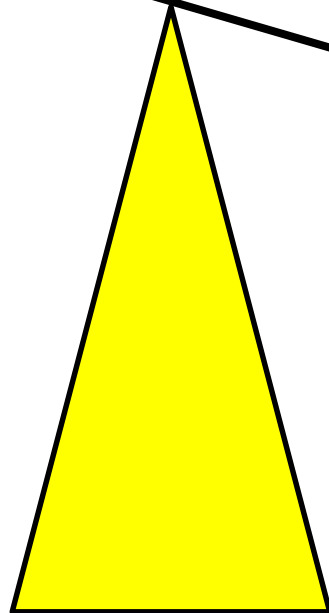
Kognitiva funktionsnedsättningar hos gymnasieelever kanske 10% av en årskull

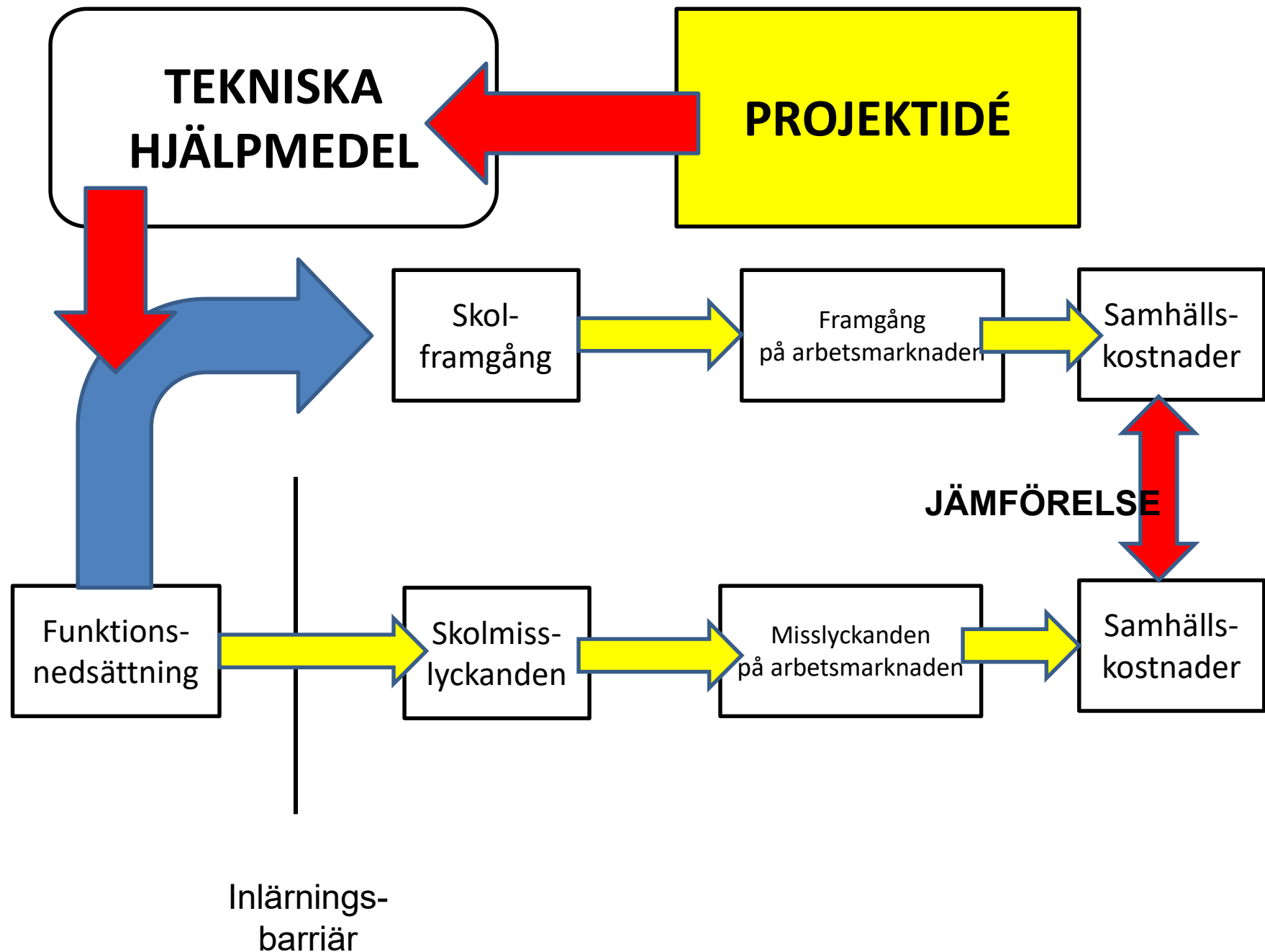


**EN SATSNING PÅ UNGA
EN KORTSIKTIG KOSTNAD
ELLER EN
LÅNGSIKTIG SOCIAL INVESTERING**

**KOSTNAD
FÖR EN
INSATS**

**KOSTNAD
FÖR ATT
AVSTÅ**





MISSLYCKANDEN PÅ ARBETS- MARKNADEN

Ute- stängning

Permanent

Tillfällig

Perioder

Sent inträde

Låg närvaro

Deltid

Arbets-
löshet

Låg lön

Perma-
nent

Tillfälligt

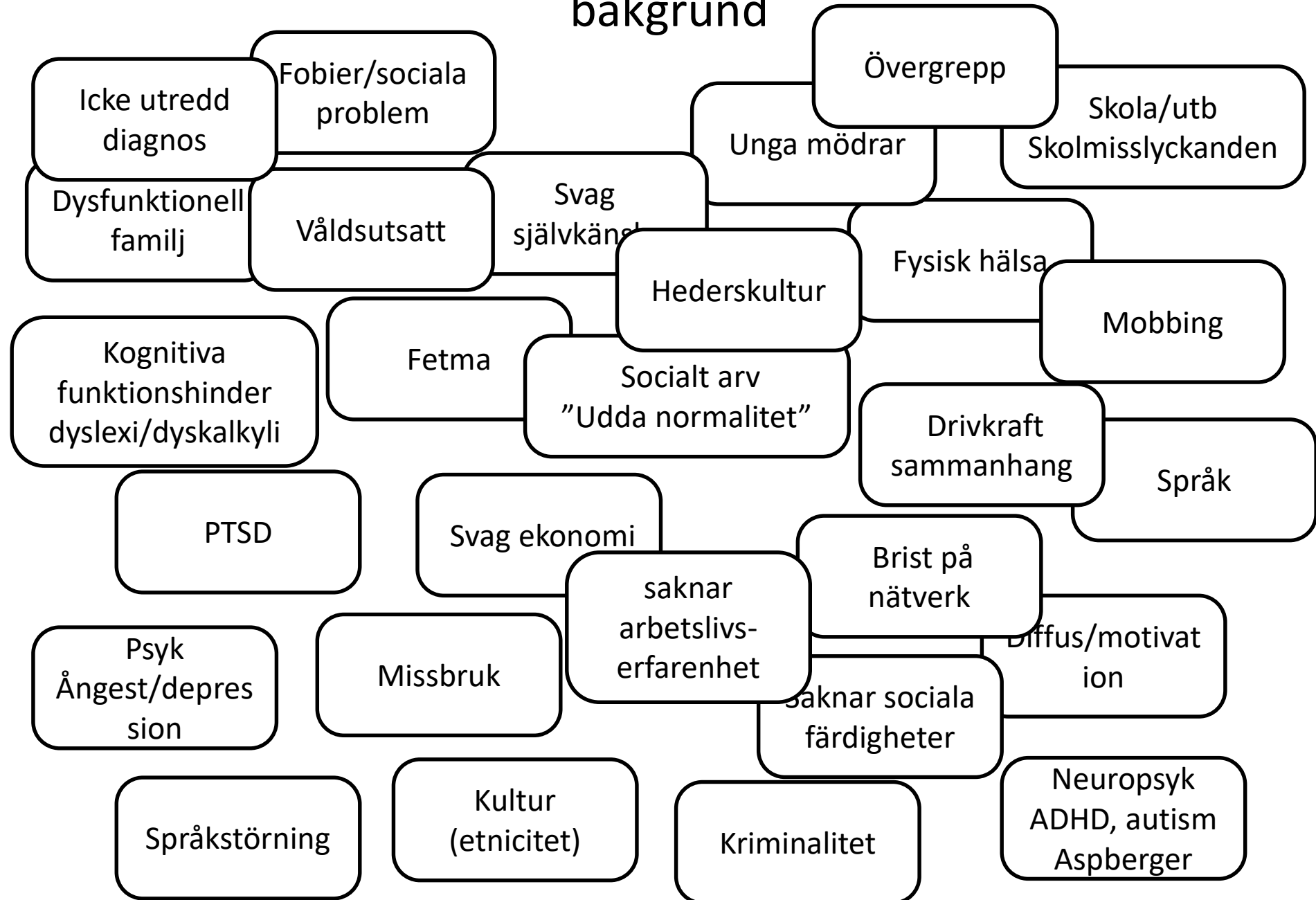
	4 år			30 år		
	Reala kostnader	Produktions- värde	Finansiella kostnader	Reala kostnader	Produktions- värde	Finansiella kostnader
20% lägre lön 10 år	0	317 108	0	0	708 568	0
15% lägre lön 30 år	0	221 975	0	0	1 057 442	0
30% lägre lön 30 år	0	475 661	0	0	2 265 948	0
1 år Försenat inträde + Fstöd	0	420 000	84 000	0	420 000	84 000
2 år försenat inträde + Fstöd	0	823 846	164 769	0	823 846	164 769
5 år försenat inträde + Fstöd	0	1 585 538	317 108	0	1 944 556	388 911
Produktionsförlust + Akassa vart 4:e år i 30 år	0	373 378	149 351	0	1 713 997	685 599
Produktionsförlust/Sjukpening 10 år under 30 år	0	388 314	177 515	0	2 419 644	1 106 123
Produktionsförlust + omväxlande Sjukpenning/Akassa var 3:e år i 30 år	0	388 314	177 515	0	2 419 644	1 041 053
5 års sent inträde (med Fstöd) + 10 års arbetsl/sjukskr under resterande 25 år	0	1 585 538	317 108	0	4 199 683	1 352 868
20 års produktionsförlust+Fstöd - ingen pålaga	0	1 585 538	317 108	0	5 443 445	1 088 689
20 års produktionsförlust+Fstöd - pålaga - Man Psyk Kort	845 243	1 585 538	317 108	4 026 554	5 443 445	1 088 689
20 års produktionsförlust+Fstöd - pålaga - Missbruk (12.8-mix)	2 821 698	1 585 538	317 108	13 441 957	5 443 445	1 088 689
30 års Produktionsförlust	0	1 585 538	0	0	7 553 160	0
30 års Försörjningsstöd	0	0	317 108	0	0	1 510 632
30 års produktionsförlust + Fstöd	0	1 585 538	317 108	0	7 553 160	1 510 632
30 års produktionsförlust + Fstöd - pålaga: Psyk Man Kort	845 243	1 585 538	317 108	4 026 554	7 553 160	1 510 632
30 års produktionsförlust + Fstöd - pålaga: Missbruk Amfetamin	5 365 361	1 585 538	317 108	25 559 414	7 553 160	1 510 632

**VILKA TANKAR, KÄNSLOR
OCH REAKTIONER VÄCKER
DETTA HOS DIG?
KÄNNER DU IGEN DIG?
HÅLLER DU MED?**

ÄNNU EN ILLUSTRATION

**Unga som varken
studerar eller arbetar**

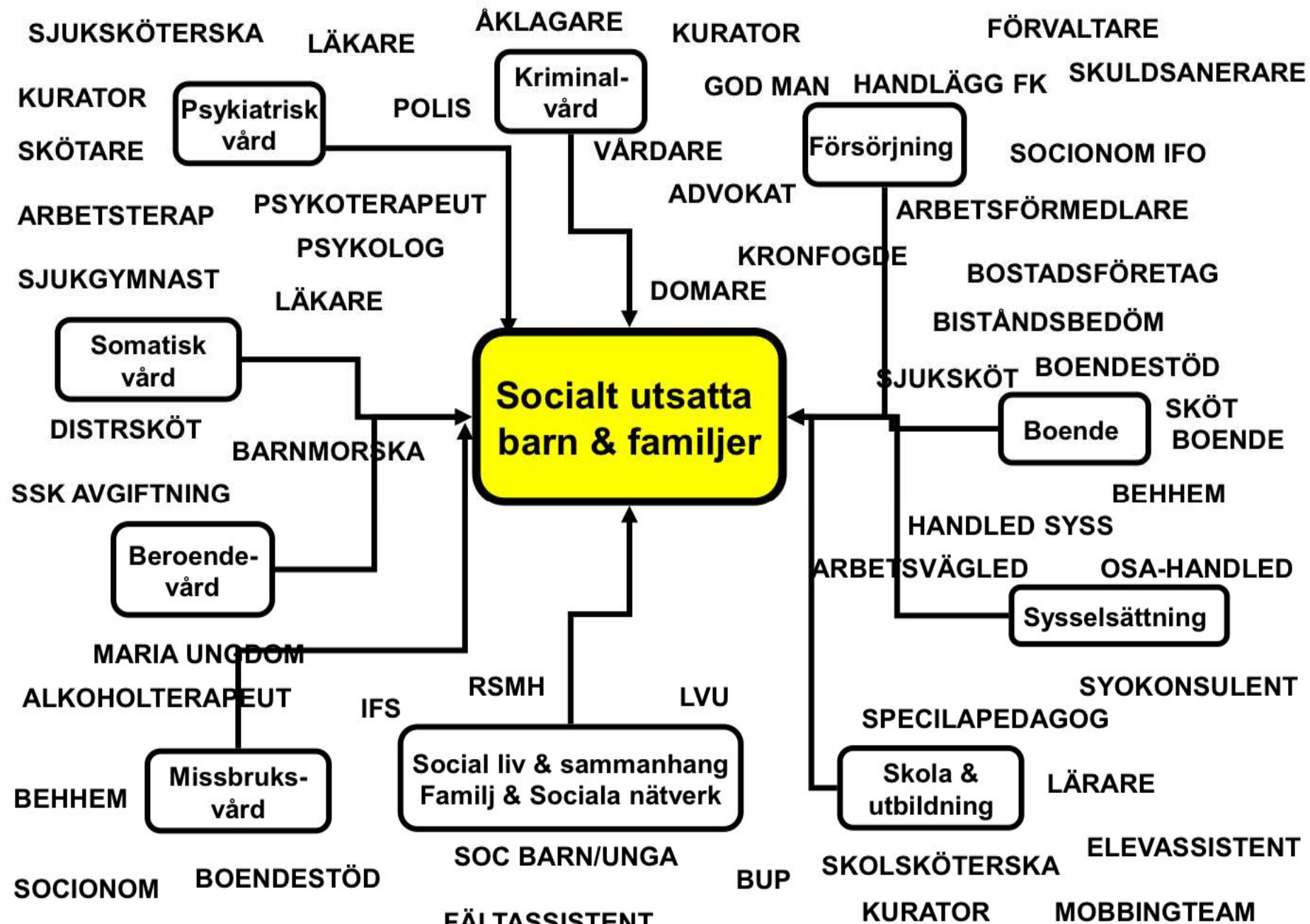
Målgruppens svårigheter, utmaningar, problem och bakgrund



- Upplevda eller observerade arbetshinder (N= 168)
 - Kommer från familjebakgrund med problem (dysfunktionell) familj
 - Psykisk ohälsa
 - Nedstämdhet, depression, motivationsbrist
 - Motivationsbrist
 - Inlärningssvårigheter ex (skolmisslyckanden) typ dyslexi
 - Någon form av neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (ex ADHD, Asperger
 - Posttraumatiska stressyndrom
 - Språksvårigheter
 - Kulturell betingat arbetshinder (t.ex. hedersproblematik)
 - Fysiska/somatiska funktionsnedsättningar (t.ex. övervikt/fetma)
 - Missbruksproblem
 - Kriminalitet, gängtillhörighet
 - Ej grundskola
 - Avbrutna studier
 - Mobbing
 - Utsatt för våld/övergrepp
 - icke utredd diagnos
 - Attitydproblem/motivation

- Upplevda eller observerade arbetshinder

– Kommer från familjebakgrund med problem (dysfunktionell) familj	36%
– Psykisk ohälsa	30%
– Nedstämdhet, depression, motivationsbrist	30%
– Motivationsbrist	30%
– Inlärningssvårigheter ex (skolmisslyckanden) typ dyslexi	52%
– Någon form av neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (ex ADHD, Asperger	58%
– Posttraumatiska stressyndrom	8%
– Språksvårigheter	16%
– Kulturell betingat arbetshinder (t.ex. hedersproblematik)	0%
– Fysiska/somatiska funktionsnedsättningar (t.ex. övervikt/fetma)	10%
– Missbruksproblem	20%
– Kriminalitet, gängtillhörighet	32%
– Ej grundskola	44%
– Avbrutna studier	50%
– Mobbing	8%
– Utsatt för våld/övergrepp	8%
– icke utredd diagnos	32%
– Attitydproblem/motivation	16%
– I GENOMSNITT	5
ARBETSHINDER	
– MAX	11 HINDER
– 7 FIFR FIFR ARRTSHINDER	12 PERS (75%)



DET SYNLIGA OCH UPPENBARA

ARBETSLÖS

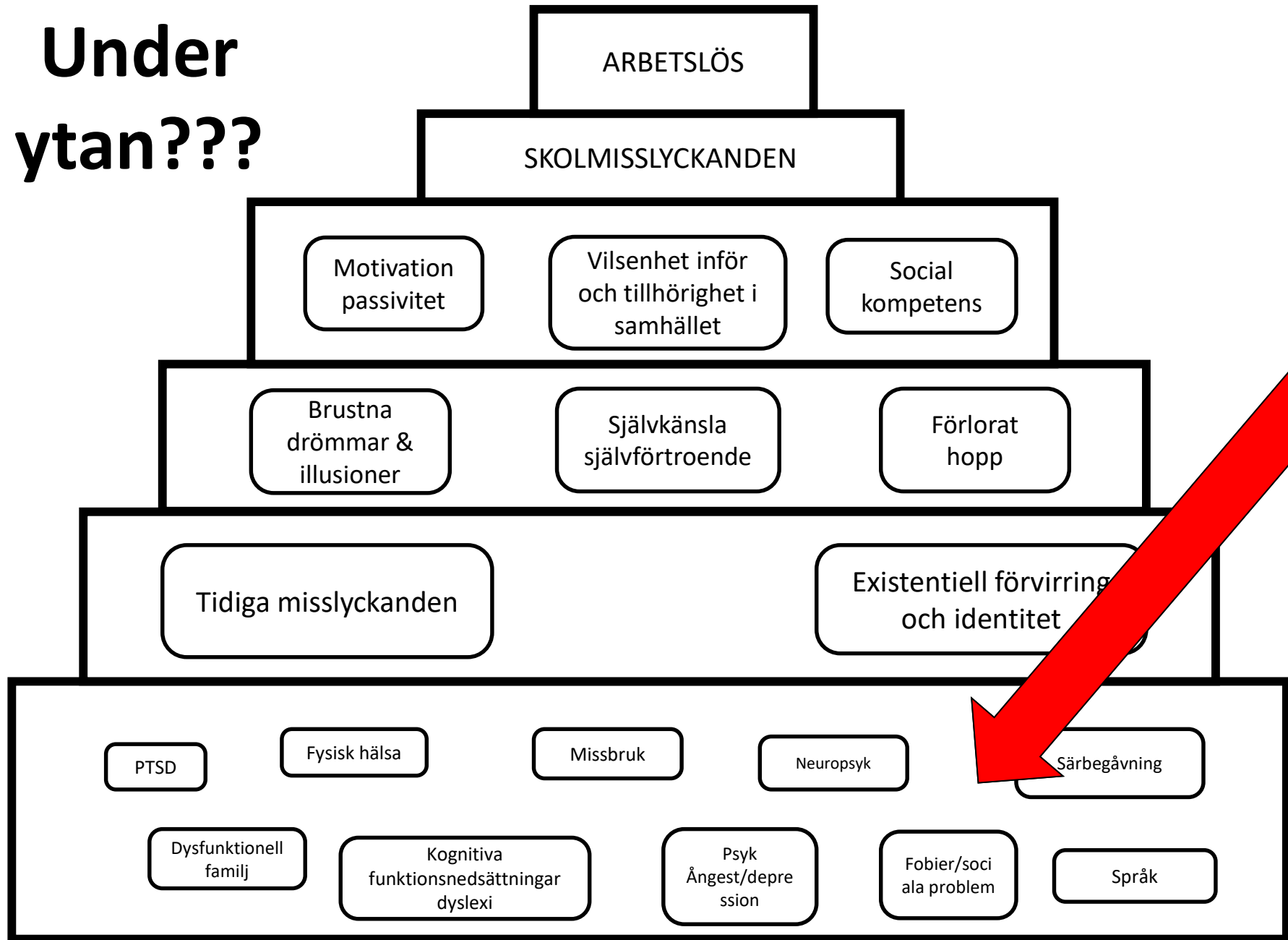
SKOLMISSLYCKANDEN

**Motivation
passivitet**

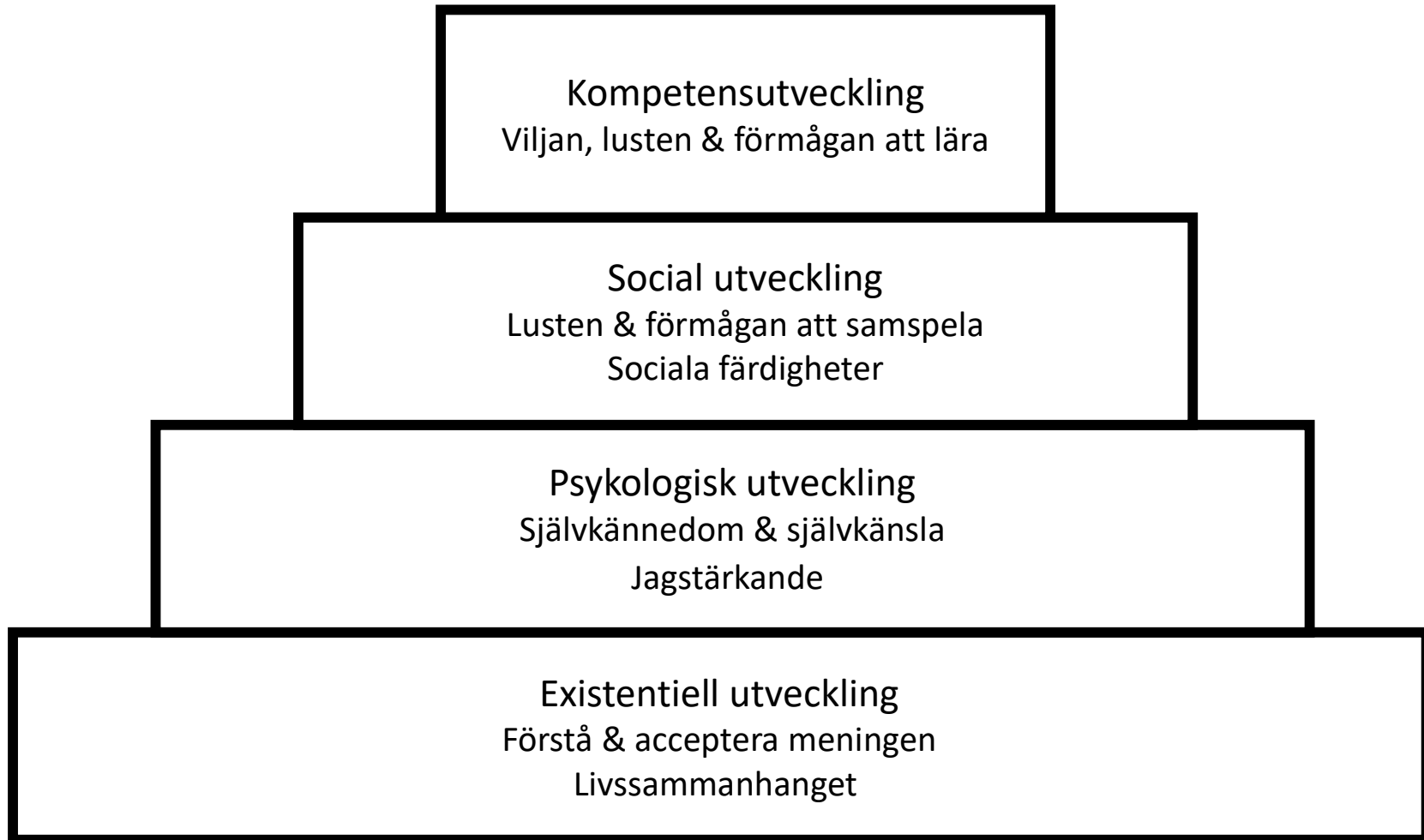
**Vilsenhet inför
och tillhörighet
i samhället**

**Social
kompetens**

Under ytan???

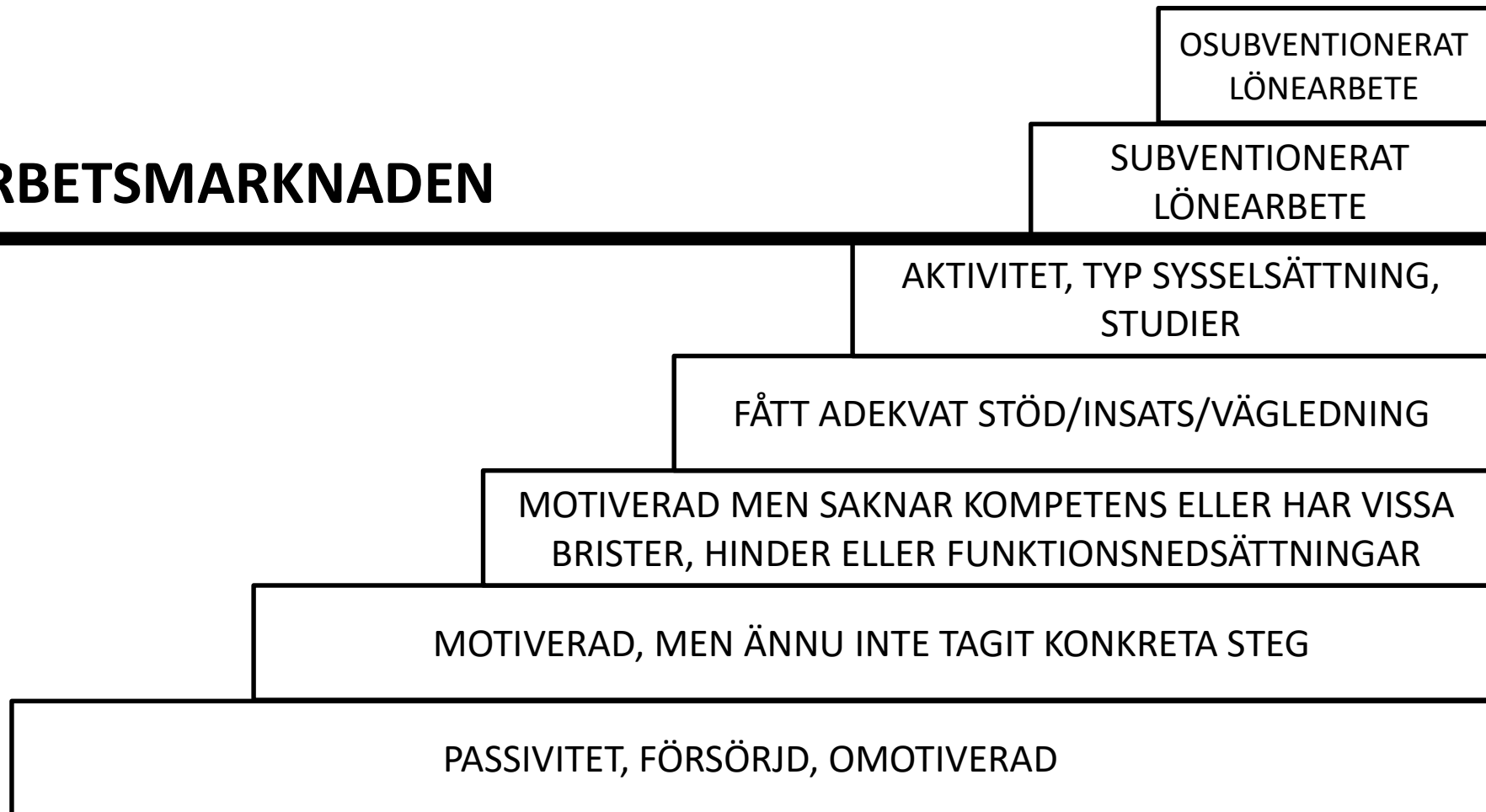


Rehabiliteringspyramiden



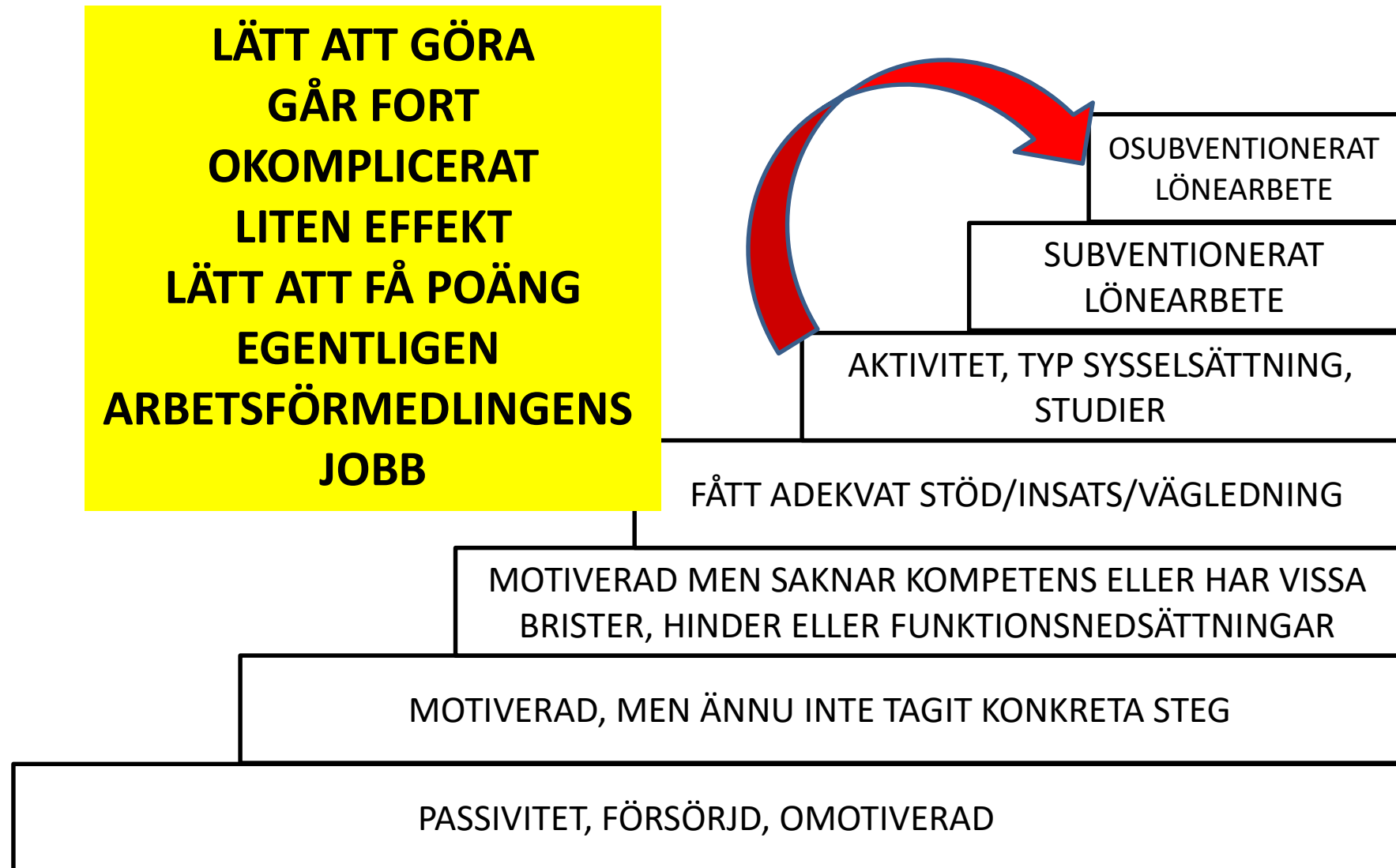
VAD ÄR FRAMGÅNG? HUR MÄTER VI DET?

ARBETSMARKNADEN

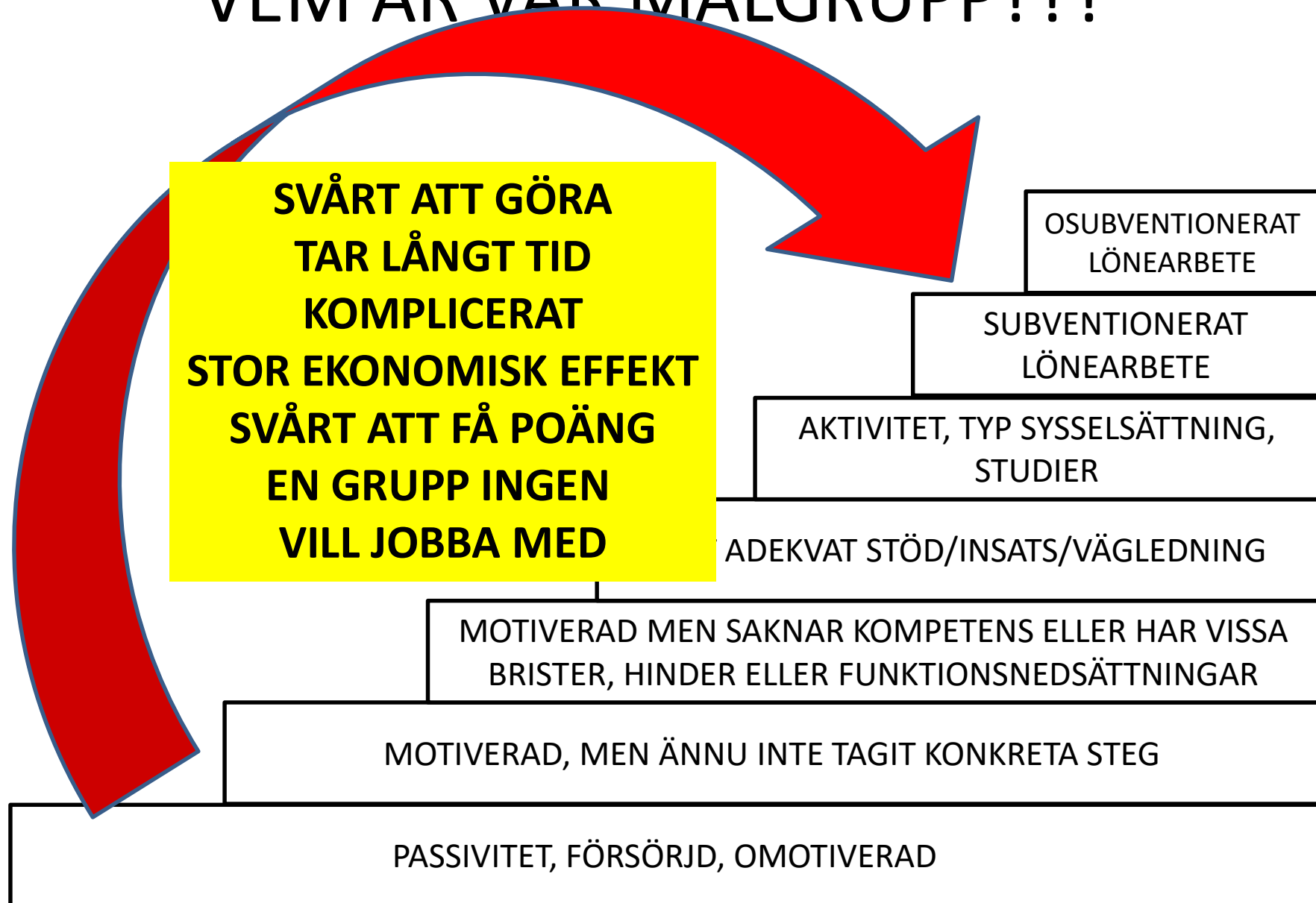


NÄRHET TILL ARBETSMARKNADEN

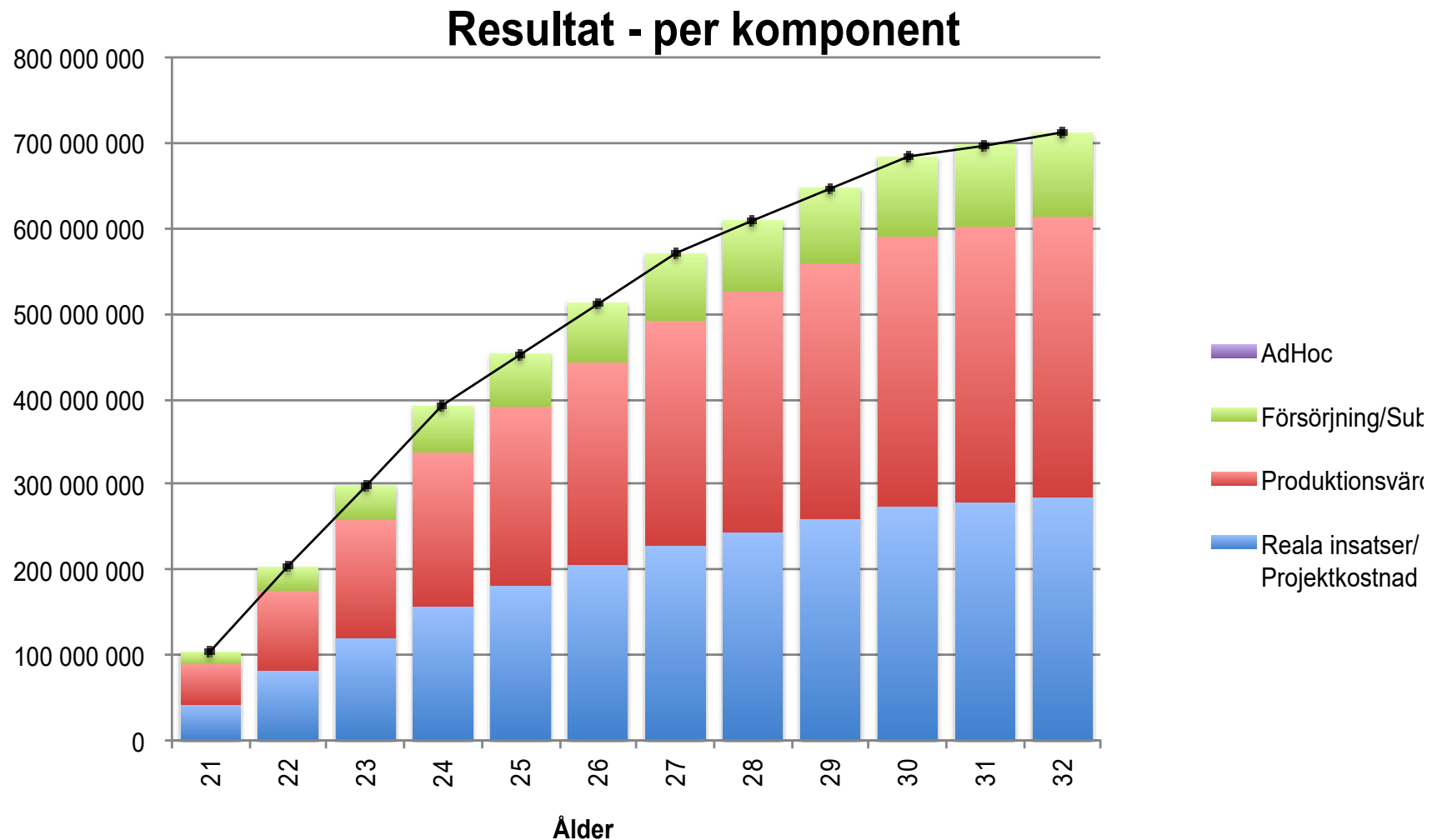
VEM ÄR VÅR MÅLGRUPP???



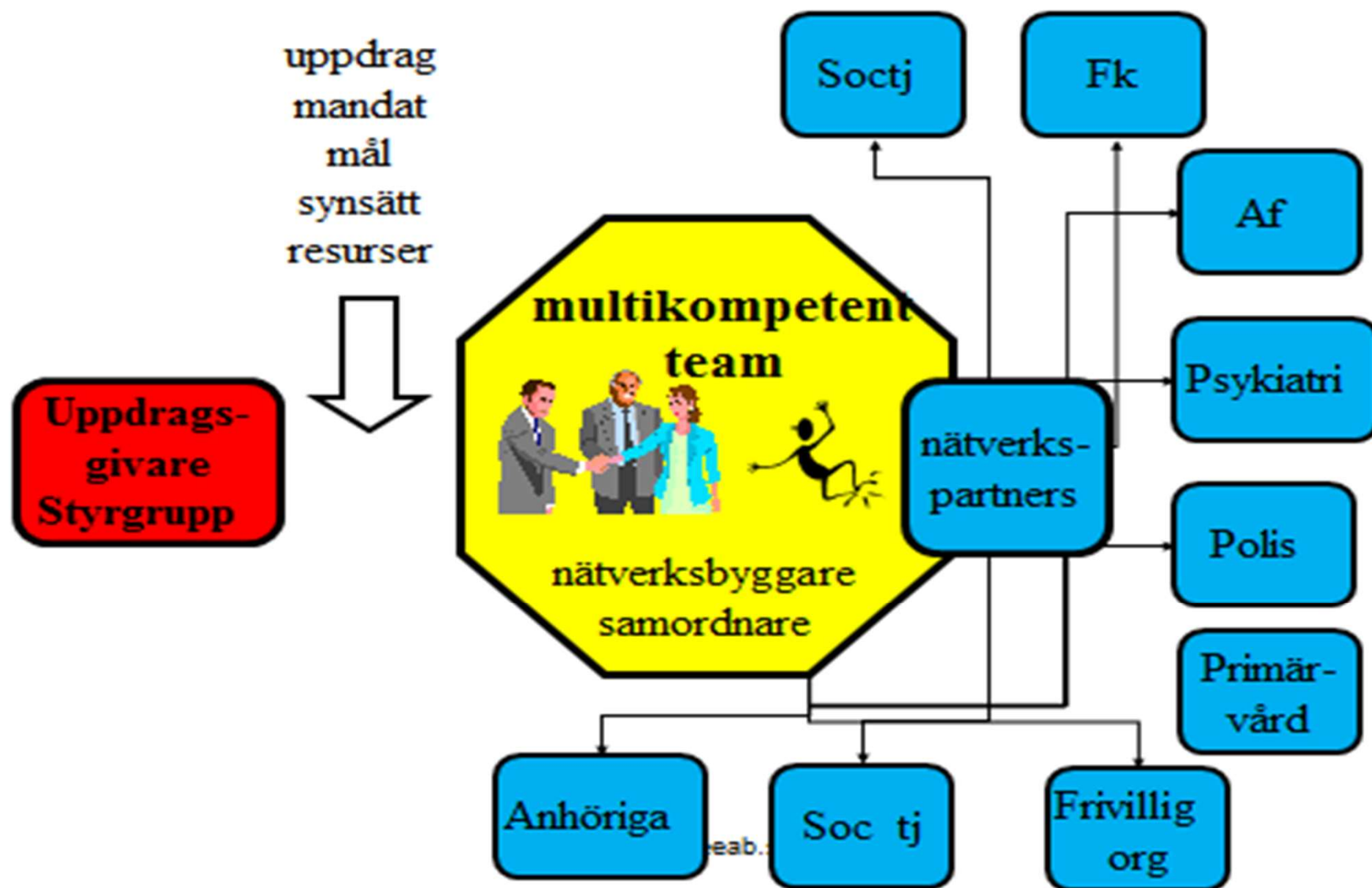
NÄRHET TILL ARBETSMARKNADEN VEM ÄR VÅR MÅLGRUPP???



Kostnaden om vi inte agerar -168 unga

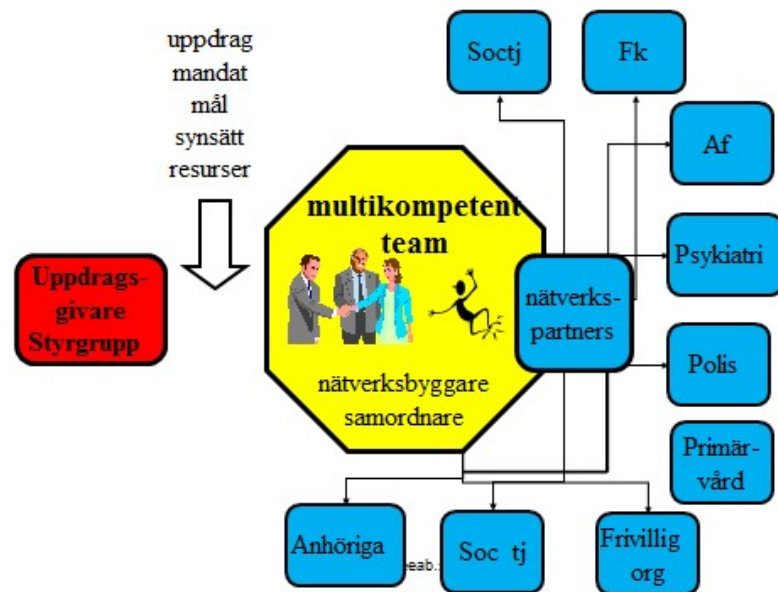


Teamet



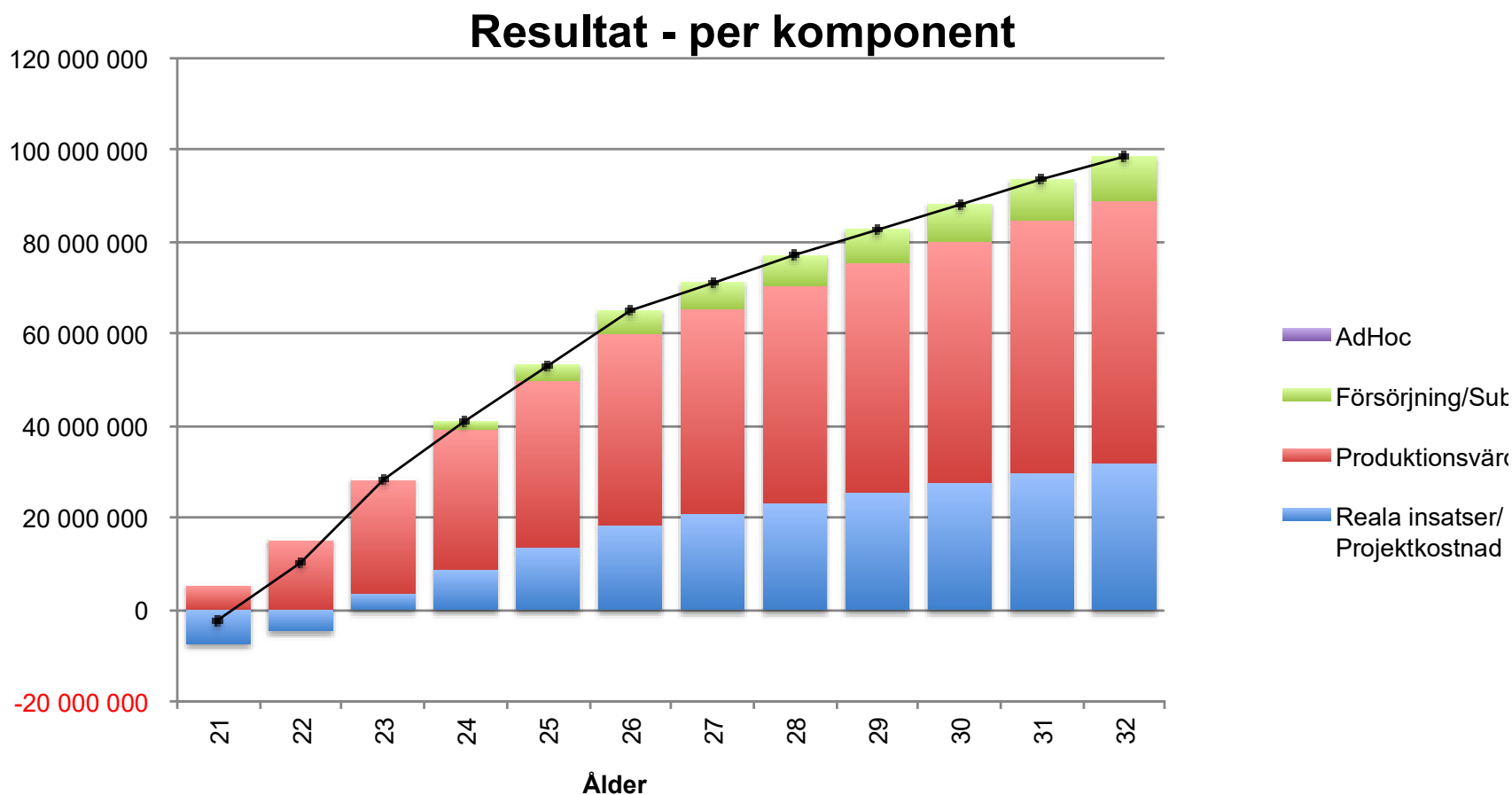
Den sociala investeringen

Är det lönsamt?



- Socialtjänst
- Skola (KAA)
- Arbmarknadsförvaltn
- Psyk, unga
- Fk
- Kultur/fritid
- Af
- Totalt 15 pers
- 12, 9 Mkr

36 i jobb – nettoavkastning ca 70% per år i 12 år



UTANFÖRSKAP ÄR
ALLTID DYRT
NÅGRA FLER EXEMPEL

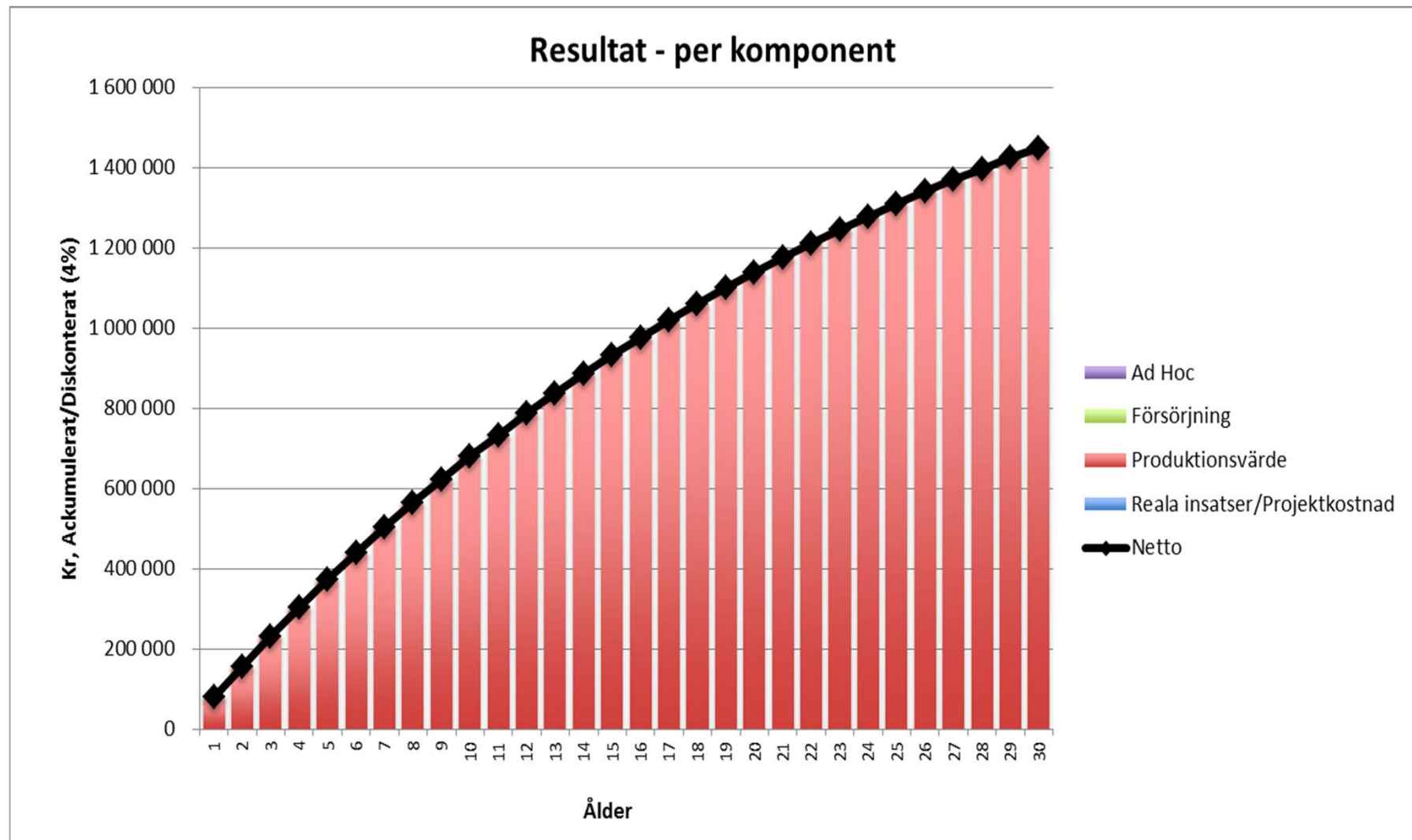
	En person - ett år			
	Produktions- värde	Försörjnings- stöd	Sjuk- penning	Akassa
Arbetsförmedling	0	0	0	168 000
Försäkringskassa	0	0	192 000	0
Kommun	0	84 000	0	0
Landsting	0	0	0	0
Rättsväsende	0	0	0	0
Övriga	0	0	0	0
Produktionsvärde	420 000	0	0	0
Reala kostnader	0	0	0	0
Produktionsvärde	420 000	0	0	0
Finansiella kostnader	0	84 000	192 000	168 000

	4 år			30 år		
	Reala kostnader	Produktions- värde	Finansiella kostnader	Reala kostnader	Produktions- värde	Finansiella kostnader
20% lägre lön 10 år	0	317 108	0	0	708 568	0
15% lägre lön 30 år	0	221 975	0	0	1 057 442	0
30% lägre lön 30 år	0	475 661	0	0	2 265 948	0
1 år Försenat inträde + Fstöd	0	420 000	84 000	0	420 000	84 000
2 år försenat inträde + Fstöd	0	823 846	164 769	0	823 846	164 769
5 år försenat inträde + Fstöd	0	1 585 538	317 108	0	1 944 556	388 911
Produktionsförlust + Akassa vart 4:e år i 30 år	0	373 378	149 351	0	1 713 997	685 599
Produktionsförlust/Sjukpening 10 år under 30 år	0	388 314	177 515	0	2 419 644	1 106 123
Produktionsförlust + omväxlande Sjukpenning/Akassa var 3:e år i 30 år	0	388 314	177 515	0	2 419 644	1 041 053
5 års sent inträde (med Fstöd) + 10 års arbetsl/sjukskr under resterande 25 år	0	1 585 538	317 108	0	4 199 683	1 352 868
20 års produktionsförlust+Fstöd - ingen pålaga	0	1 585 538	317 108	0	5 443 445	1 088 689
20 års produktionsförlust+Fstöd - pålaga - Man Psyk Kort	845 243	1 585 538	317 108	4 026 554	5 443 445	1 088 689
20 års produktionsförlust+Fstöd - pålaga - Missbruk (12.8-mix)	2 821 698	1 585 538	317 108	13 441 957	5 443 445	1 088 689
30 års Produktionsförlust	0	1 585 538	0	0	7 553 160	0
30 års Försörjningsstöd	0	0	317 108	0	0	1 510 632
30 års produktionsförlust + Fstöd	0	1 585 538	317 108	0	7 553 160	1 510 632
30 års produktionsförlust + Fstöd - pålaga: Psyk Man Kort	845 243	1 585 538	317 108	4 026 554	7 553 160	1 510 632
30 års produktionsförlust + Fstöd - pålaga: Missbruk Amfetamin	5 365 361	1 585 538	317 108	25 559 414	7 553 160	1 510 632

*Tabell 6.1. Samhällskostnader till följd
av fem års senare inträde i arbetslivet*

Netto allt		1	4	10	20	30
	Arbetsförmedling	0	0	0	0	0
	Försäkringskassa	0	0	0	0	0
	Kommun	96 000	362 409	444 470	444 470	444 470
	Landsting	0	0	0	0	0
	Rättsväsende	0	0	0	0	0
	Övriga	0	0	0	0	0
	Produktionsvärde	403 200	1 522 117	1 866 774	1 866 774	1 866 774
	Summa	499 200	1 884 525	2 311 244	2 311 244	2 311 244

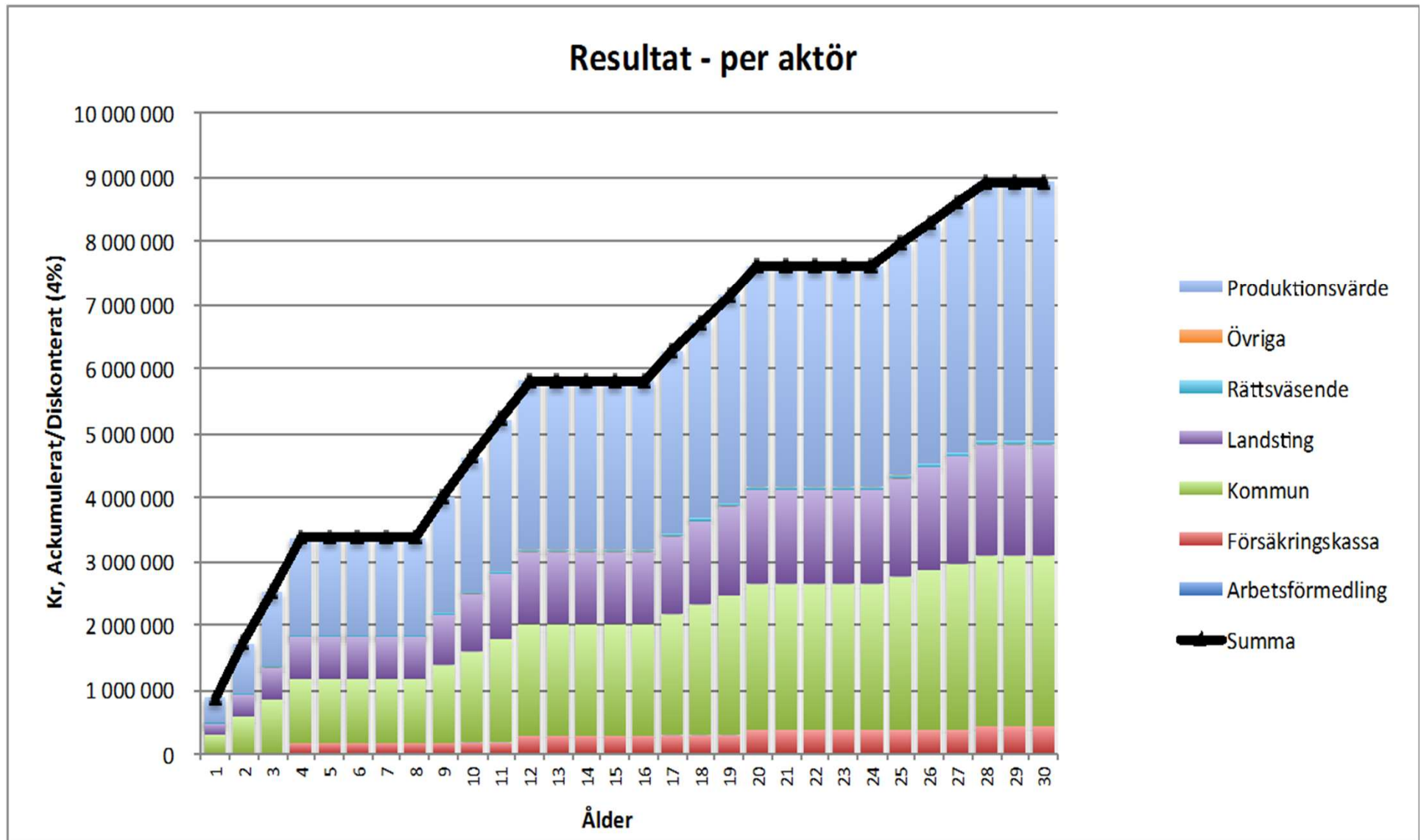
Diagram 6.1 Effekter av reducerad livslön till följd av tidigare skolmisslyckanden



*Samhällsekonomiska effekter av perioder av ohälsa och
arbetslöshet till följd av tidigare skolmisslyckanden*

Netto allt	1	4	10	20	30
Arbetsförmedling	0	9 246	33 004	62 055	80 014
Försäkringskassa	0	86 908	382 038	711 871	894 691
Kommun	0	0	0	0	0
Landsting	0	24 655	88 010	165 481	213 371
Rättsväsende	0	0	0	0	0
Övriga	0	0	0	0	0
Produktionsvärde	0	186 391	837 682	1 559 559	1 955 225
Summa	0	307 199	1 340 733	2 498 967	3 143 302

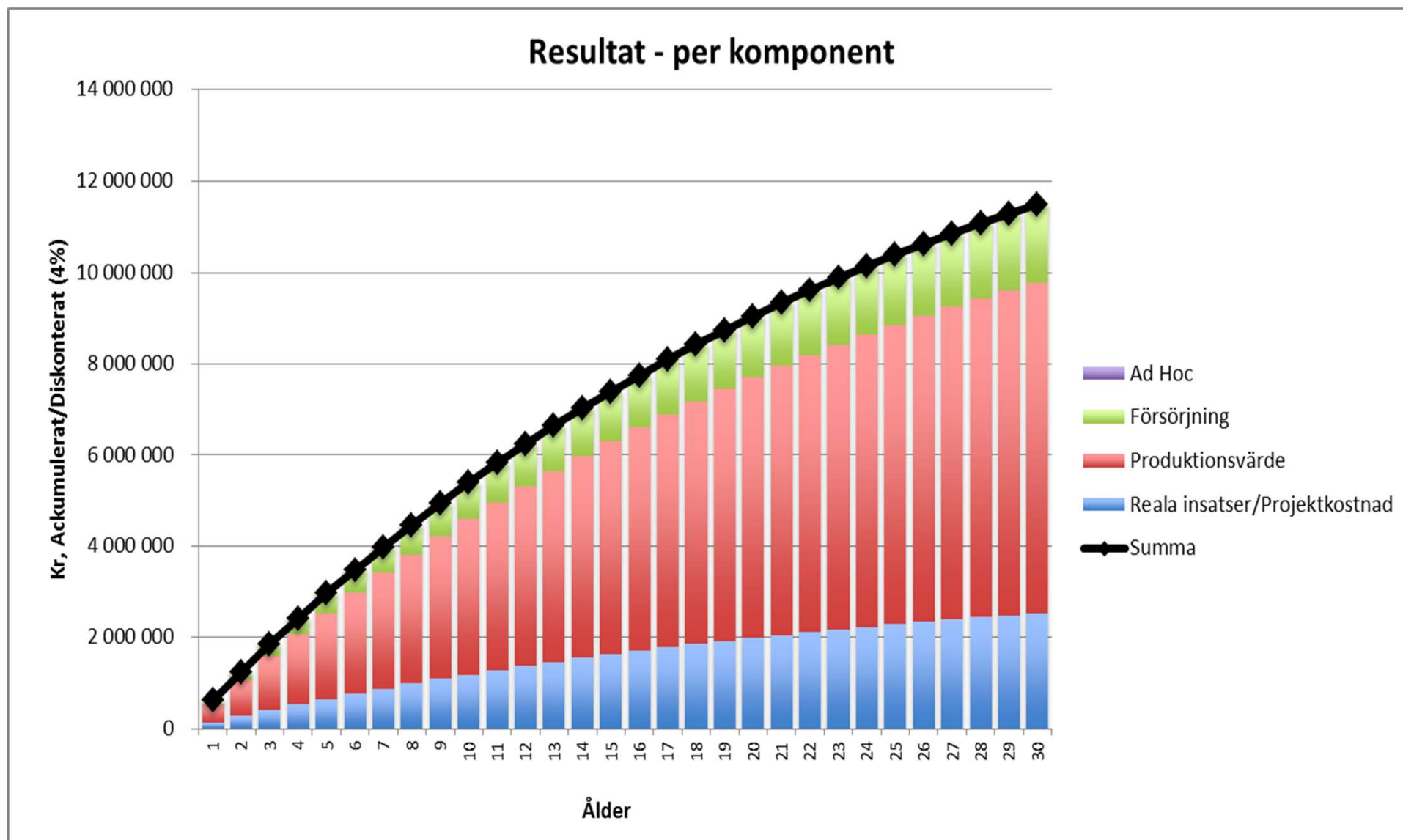
Samhällsekonomiska effekter av perioder av ohälsa och arbetslöshet till följd av tidigare skolmisslyckanden



*Samhällsekonomiska effekter av perioder av psykisk ohälsa
och arbetslöshet till följd av tidigare skolmisslyckanden*

Netto allt	1	2	4	8	10	20	30
Arbetsförmedling	0	0	0	0	0	0	0
Försäkringskassa	3 000	5 885	160 677	160 677	164 976	363 868	426 552
Kommun	287 400	563 746	999 618	999 618	1 411 541	2 263 732	2 653 704
Landsting	172 833	339 019	652 462	652 462	900 180	1 477 563	1 732 103
Rättsväsende	6 000	11 769	22 651	22 651	31 250	51 294	60 131
Övriga	0	0	0	0	0	0	0
Produktionsvärde	403 200	790 892	1 522 117	1 522 117	2 100 014	3 446 983	4 040 793
Summa	872 433	1 711 312	3 357 523	3 357 523	4 607 962	7 603 441	8 913 283

Samhällsekonomiska effekter av livslångt utanförskap med följdproblematik

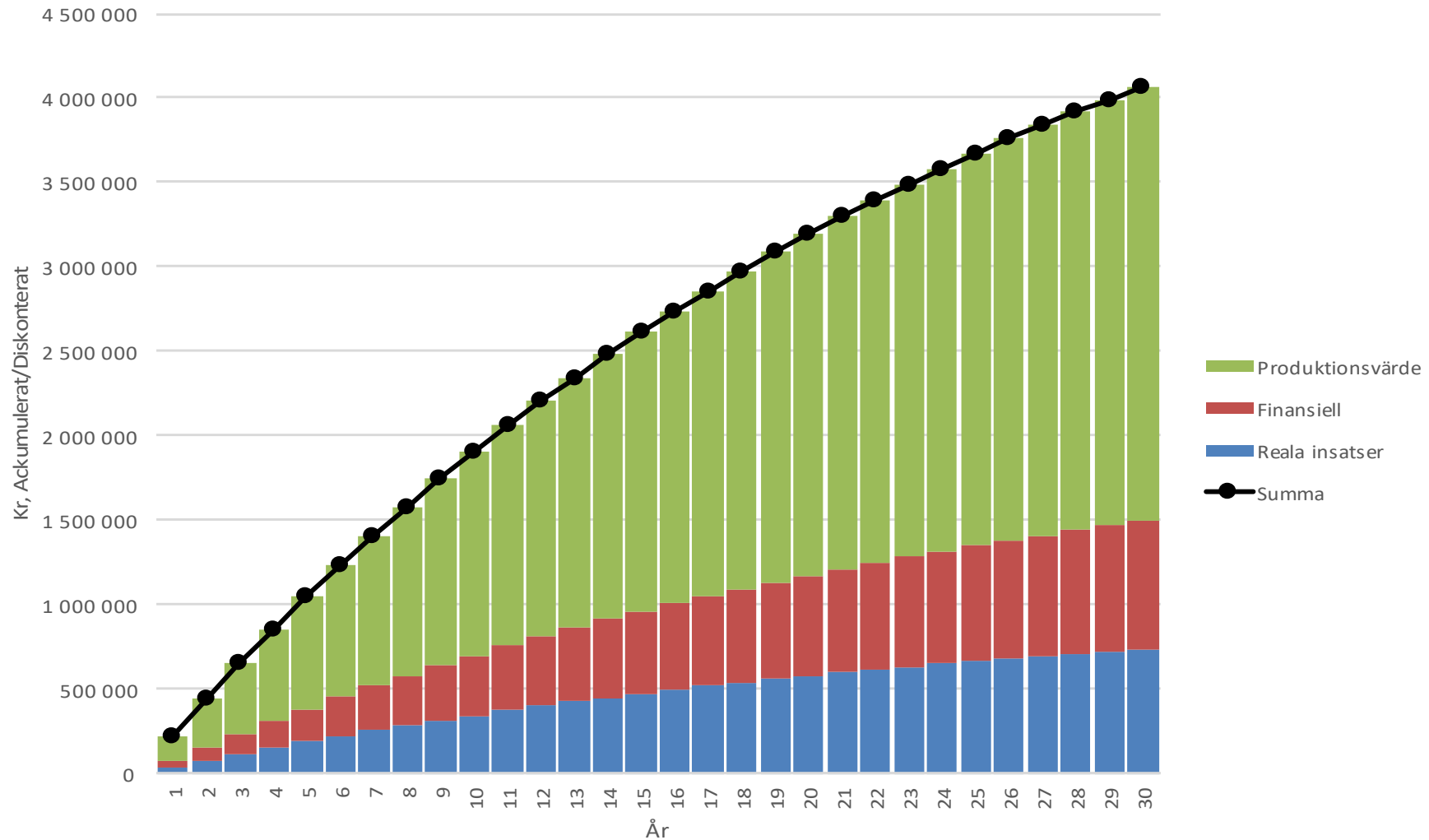


Samhällsekonomiska effekter av livslångt utanförskap med följdproblematik

Netto allt		1	4	10	20	30
	Arbetsförmedling	30 000	113 253	253 060	424 018	539 511
	Försäkringskassa	30 000	113 253	253 060	424 018	539 511
	Kommun	96 000	362 409	809 792	1 356 858	1 726 437
	Landsting	80 000	302 007	674 827	1 130 715	1 438 697
	Rättsväsende	0	0	0	0	0
	Övriga	0	0	0	0	0
	Produktionsvärde	403 200	1 522 117	3 401 126	5 698 804	7 251 034
	Summa	639 200	2 413 038	5 391 864	9 034 414	11 495 190

**VÄRDET AV ATT
REDUCERA
UTANFÖRSKAPET**

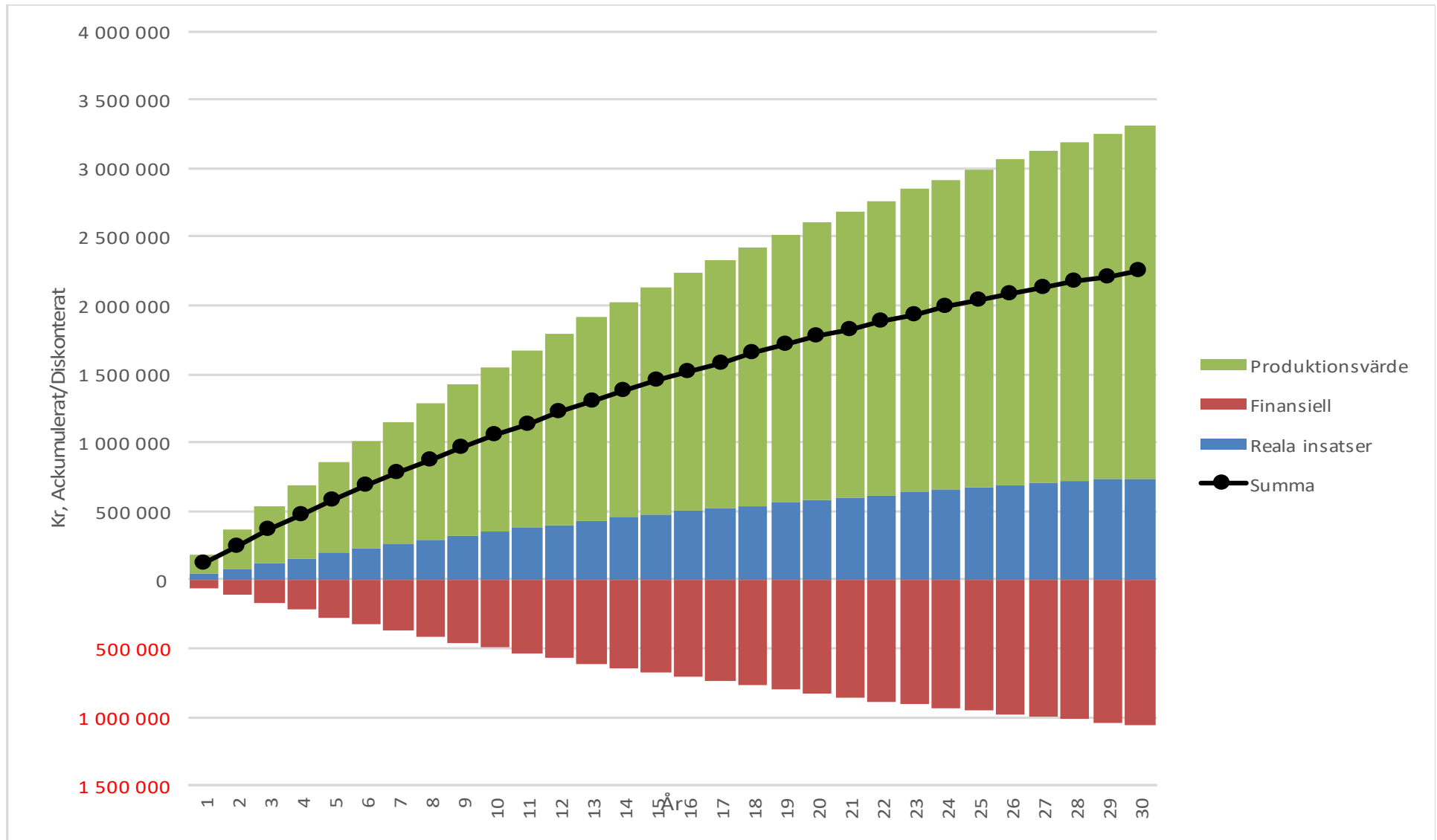
De ekonomiska effekterna av att gå från helt utanförskap till 50% deltidsarbete



De ekonomiska effekterna av att gå från helt utanförskap till 50% deltidsarbete fördelat på olika tidpunkter och olika aktörer

	4	8	12	15	20	30
Arbetsförmedling	5 285	9 803	13 665	16 188	19 788	25 177
Försäkringskassan	12 793	23 729	33 077	39 186	47 898	60 945
Kommunen	270 108	500 997	698 362	827 341	1 011 283	1 286 735
Landstinget	15 562	28 864	40 235	47 666	58 263	74 133
Rättsväsendet	7 340	13 615	18 979	22 484	27 483	34 968
Övriga	3 146	5 835	8 134	9 636	11 778	14 986
Produktionsvärde	539 083	999 893	1 393 796	1 651 214	2 018 327	2 568 074
Summa	853 317	1 582 737	2 206 247	2 613 715	3 194 820	4 065 019

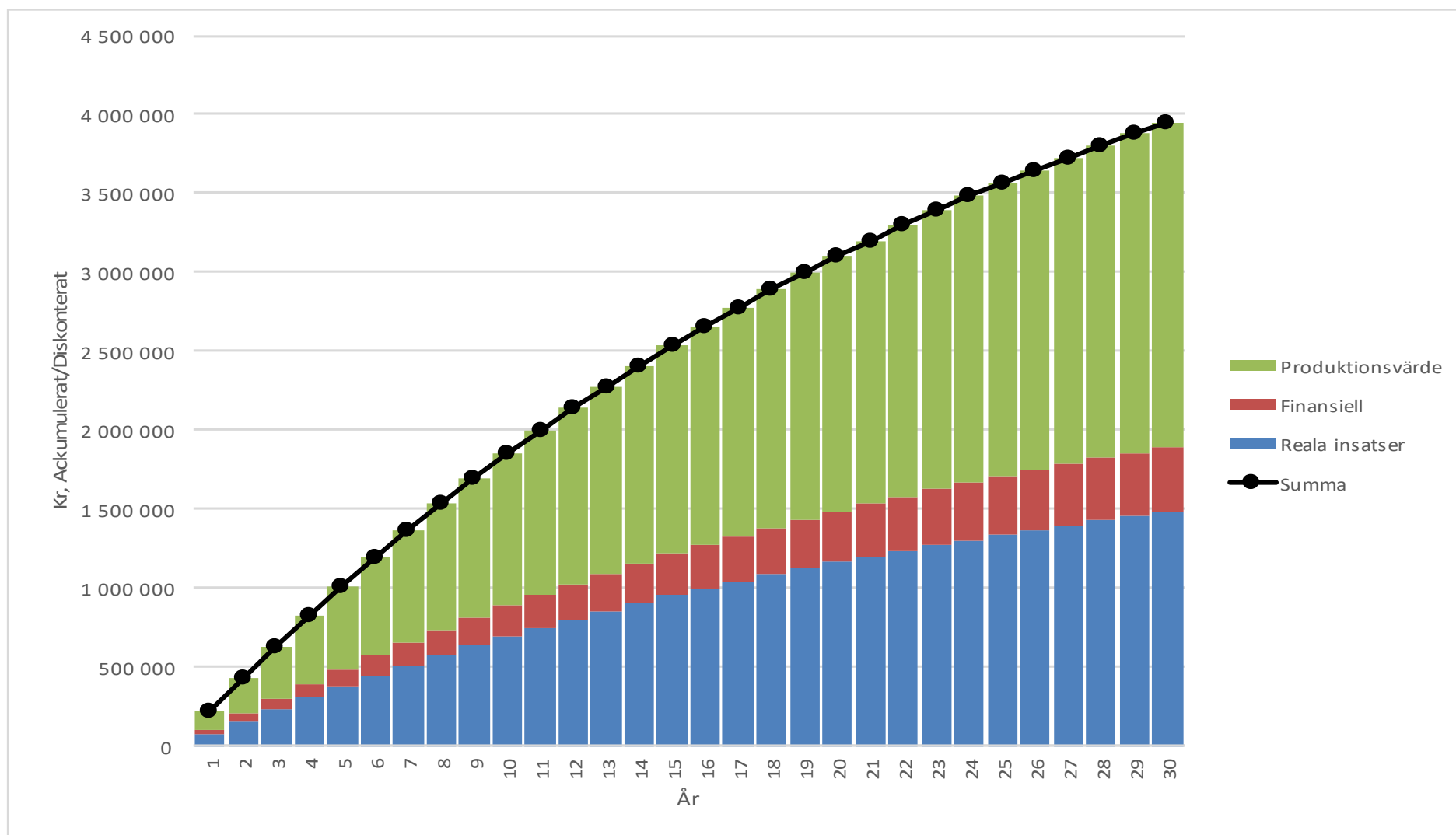
De ekonomiska effekterna av att gå från helt utanförskap till arbete med 50% lönesubventioner



De ekonomiska effekterna av att gå från helt utanförskap till arbete med 50% lönesubventioner fördelat på olika tidpunkter och olika aktörer

	4	8	12	15	20	30
Arbetsförmedling	-533 798	-990 091	-1 380 131	-1 635 026	-1 998 539	-2 542 897
Försäkringskassan	12 793	23 729	33 077	39 186	47 898	60 945
Kommunen	428 662	795 083	1 108 302	1 312 993	1 604 909	2 042 051
Landstinget	15 562	28 864	40 235	47 666	58 263	74 133
Rättsväsendet	7 340	13 615	18 979	22 484	27 483	34 968
Övriga	3 146	5 835	8 134	9 636	11 778	14 986
Produktionsvärde	539 083	999 893	1 393 796	1 651 214	2 018 327	2 568 074
Summa	472 788	876 930	1 222 391	1 448 153	1 770 119	2 252 260

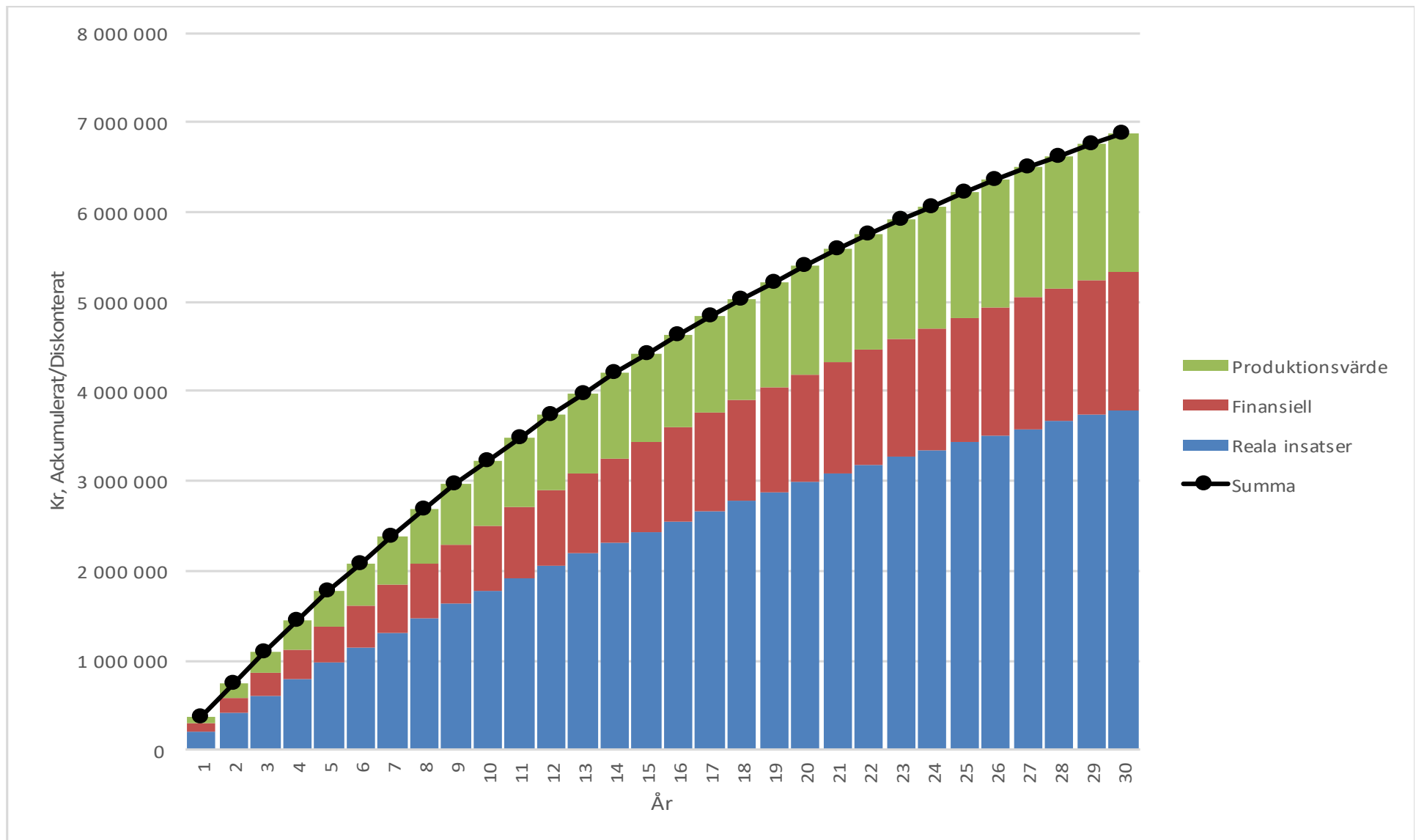
De ekonomiska effekterna av att gå från 30% deltidarbete till 70% deltidarbete



*De ekonomiska effekterna av att gå från 30%
deltidsarbete till 70% deltidarbete fördelat på olika
tidpunkter och olika aktörer*

	4	8	12	15	20	30
Arbetsförmedling	10 570	19 606	27 329	32 377	39 575	50 354
Försäkringskassan	25 587	47 458	66 154	78 372	95 797	121 890
Kommunen	309 180	573 468	799 383	947 020	1 157 570	1 472 866
Landstinget	31 124	57 728	80 470	95 332	116 526	148 266
Rättsväsendet	14 681	27 230	37 957	44 968	54 965	69 937
Övriga	6 292	11 670	16 267	19 272	23 557	29 973
Produktionsvärde	431 266	799 915	1 115 037	1 320 971	1 614 661	2 054 460
Summa	828 700	1 537 075	2 142 598	2 538 311	3 102 651	3 947 745

De ekonomiska effekterna av att gå från subventionerat arbete till traditionellt arbete



*De ekonomiska effekterna av att gå från
subventionerat arbete till traditionellt arbete
fördelat på olika tidpunkter och olika aktörer*

	4	8	10	15	20	30
Arbetsförmedling	323 450	599 936	722 739	990 728	1 210 996	1 540 845
Försäkringskassan	9 438	17 505	21 088	28 908	35 335	44 959
Kommunen	477 675	885 993	1 067 351	1 463 120	1 788 414	2 275 539
Landstinget	305 657	566 933	682 981	936 228	1 144 378	1 456 081
Rättsväsendet	4 719	8 753	10 544	14 454	17 667	22 480
Övriga	0	0	0	0	0	0
Produktionsvärde	323 450	599 936	722 739	990 728	1 210 996	1 540 845
Summa	1 444 388	2 679 056	3 227 442	4 424 166	5 407 787	6 880 749

Slutsatser – värdet av att (delvis) få in människor på arbetsmarknaden

- det tycks alltid uppstå mervärden då arbetsförmågan ökar- vinsterna är långsiktigt betydande,. Vi talar om miljontals kronor även för tämligen måttliga förbättringar
- den stora effekten är värdet av arbete, produktionsvärdet eller BNP-bidraget som naturligtvis har sin spegelbild i form av skatteintäkter av lika slag
- effekterna och vinsterna påverkar olika aktörer väldigt olika. Påfallande ofta är det dock kommunen som är vinnare i detta
- stundtals blir arbetsförmedlingen en finansiell förlorare främst i form av kostnader för olika former av lönesubventioner. Insatser som ur detta perspektiv snare bör betraktas som en investering än en kostnad

Prislappar kring skolmisslyckande

- Fem års senare inträde på arbetsmarknaden 2.3 Mkr
- Reducerad livslön 1.4 Mkr
- Perioder av arbetslöshet 3.1 Mkr
- Perioder av ohälsa och arbetslöshet 8.9 Mkr
- Livslångt utanförskap 8.9 Mkr
- Livslångt utanförskap och hälsa 11.5 Mkr

Varierar starkt
Påverkar många aktörer
Påfallande dyrt

**Hur viktigt är det att
kunna räkna kring en
social investering?**

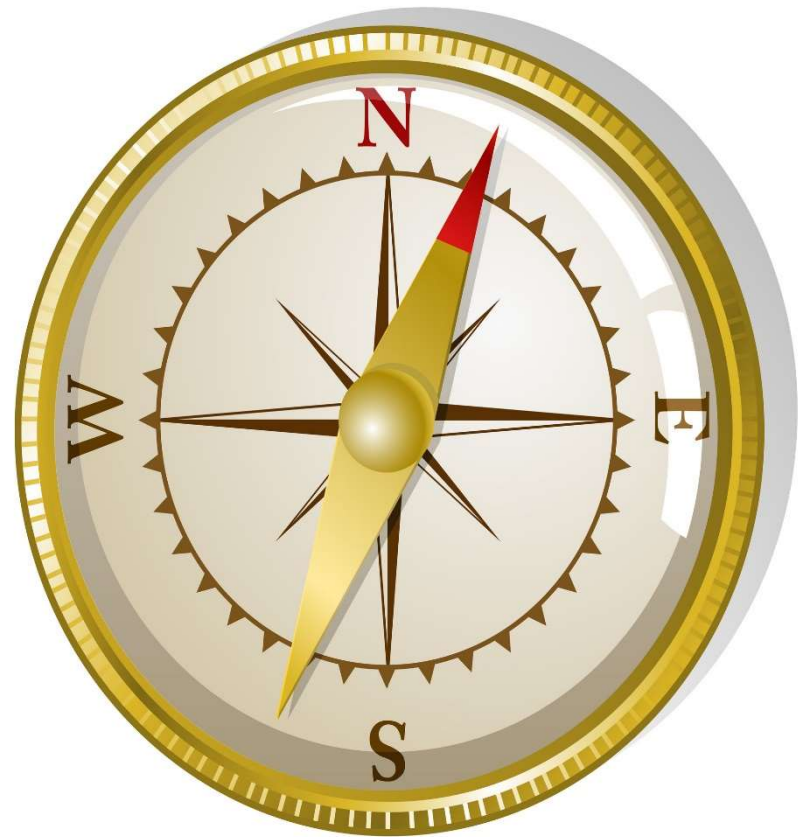
**Före? – synliggöra risken
Efter? – värdera resultatet**

DET SOCIOEKONOMISKA BOKSLUTET

om räknandets betydelse

Att ständigt navigera med en kompass fylld av missvisning

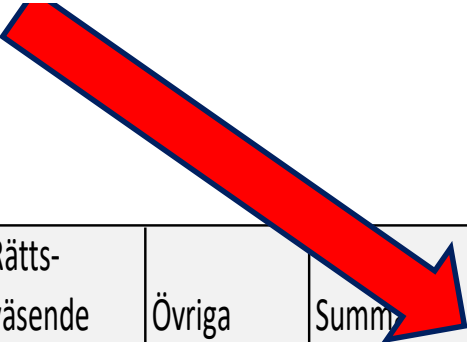
- Hållbudgetmantrats
förbannelse
- Sila mygg och svälja
kamelersyndromet
- Leta efter nycklarna under
lampan i stället för där man
förlorade dom
- Vi måste gå tillbaka till
grundfrågan; **vad är en god
resurshushållning???**



Skuggsystem för ekonomistyrning - socioekonomiskt bokslut "arbetsmarknadskontoret"

- Arbetsmarknadskontoret
- 459 långtidsarbetslösa, flyktingar och andra komplikationer (psyk, somatik, missbruk, kultur, språk)
- 218 av dessa in i arbete(47%)
- **Arbetskontorets resultaträkning – 4 Mkr**
- En bra affär, eller???

Resultaträkning



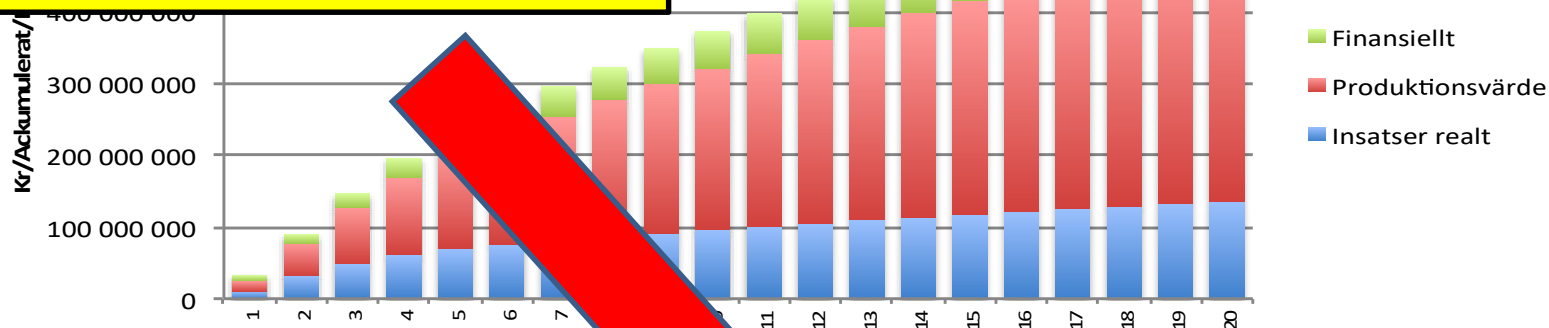
Summa		Bolaget	Arbets- förmedling	Försäkrings- kassa	Kommun	Landsting	Rätts- väsande	Övriga	Summa	Vinst
Arbetsmarknadskontoret	Intäkt	0	0	0	18 823 000	0	0	0	18 823 000	-3 920 000
	Kostnad	22 743 000	0	0	0	0	0	0	22 743 000	



Investeringskalkyl – 20 år

**En mandatperiod
Ca 200 Mkr**

Vinster



	1	2	3	4	5	10	20
Realt aktör	9 622 700	32 879 527	48 852 622	61 139 619	70 000 434	96 298 282	135 679 081
Produktionsvärde	15 406 731	44 516 428	78 568 096	107 401 530	135 020 391	224 387 340	358 213 566
Finansiellt	8 371 364	11 816 039	19 158 160	27 832 760	34 088 481	52 654 721	80 457 503

Några enkla slutsatser kring socioekonomiska bokslut

- Effekterna av att bryta utanförskap går att mäta
- De går att integrera med offentliga och privata uppföljningssystem i form av en bokslutsmodell
- Effekterna är stora
- Man får ett helhetsperspektiv på kostnader och intäkter
- Man kan följa omfördelningseffekter
- Man kan synliggöra det som annars ofta är osynligt
- Därmed skapas förutsättningar för klokare beslut

Så visst vill du investera i min framtid?



**JU BÄTTRE VI
JOBBAR – DESTO
SÄMRE BLIR DET!!!**

ETT STRATEGISKT PERSPEKTIV PÅ SOCIALA INVESTERINGAR OCH SAMVERKAN

**ett systembevarande eller
systemförändrande perspektiv**

**Om någon säger
samverkan en
gång till slår jag
ihjäl honom**



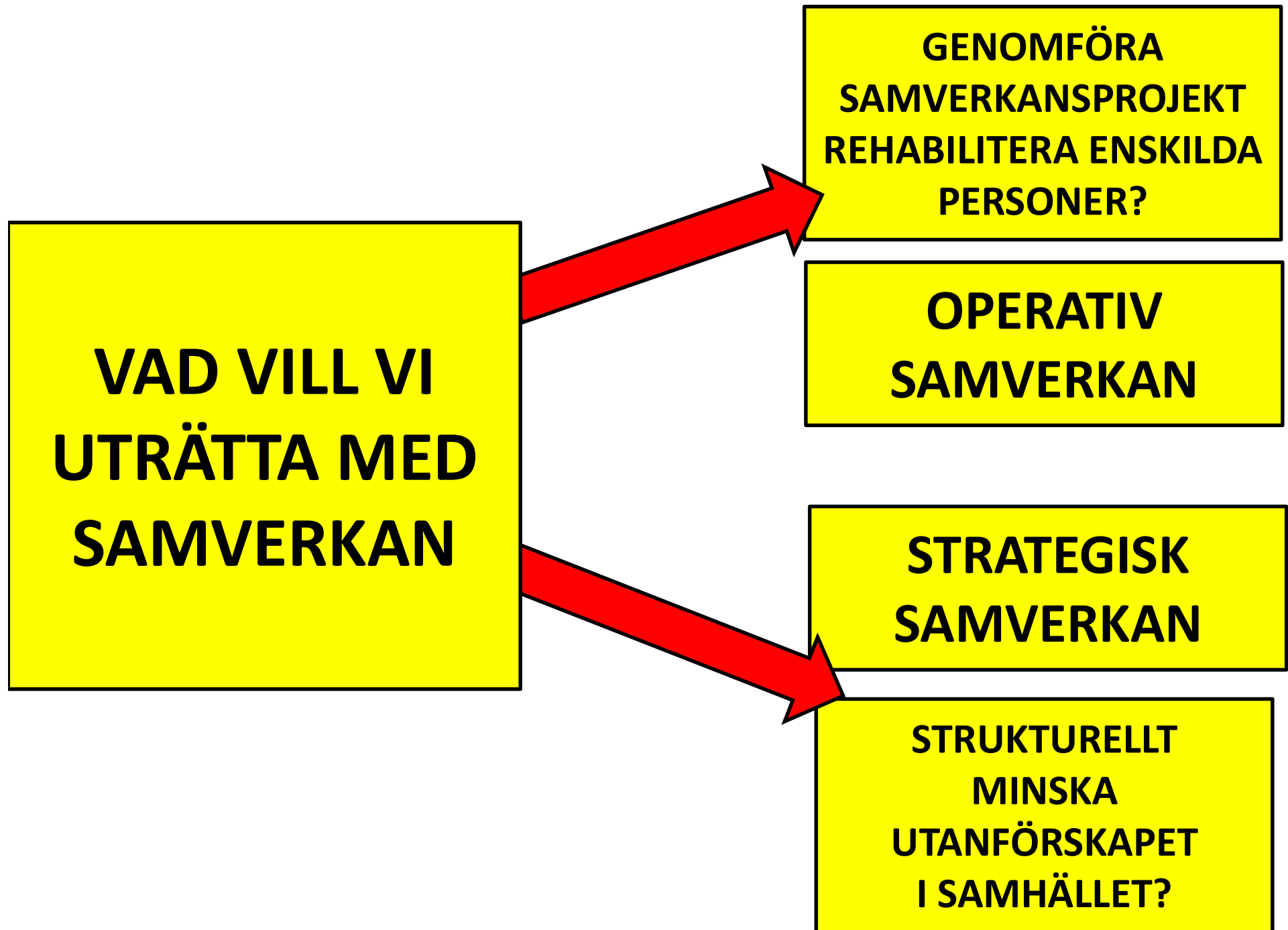
**VAD VILL VI
UTRÄTTA MED
SAMVERKAN**

**GENOMFÖRA
SAMVERKANSPROJEKT
REHABILITERA ENSKILDA
PERSONER?**

**OPERATIV
SAMVERKAN**

**STRATEGISK
SAMVERKAN**

**STRUKTURELLT
MINSKA
UTANFÖRSKAPET
I SAMHÄLLET?**



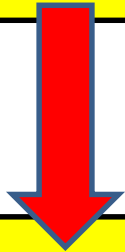
Två utmaningar

**PROJEKT-
SJUKAN**

**MED-
BEROENDE-
PROBLE-
MATIKEN**

En strategisk målsättning

**KORTSIKTIGT
OPERATIVT**

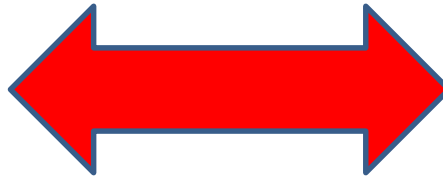


**FÅ IN UNGA I
STUDIER ELLER
ARBETE**

**LÅNGSIKTIGT
STRATEGISKT**

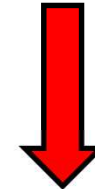


**UTVECKLA EN
FUNGERANDE
LÅNGSIKTIG
METOD & ARENA**



**ARBETSSÄTT, PRIORITERINGAR,
RESURSFÖRDELNING, FRAMGÅNGSMÅTT???**

DET LILLA UPPDRAGET



Val av perspektiv i ledning och styrning
av samordningsförbund

FÖRETRÄDA DEN EGNA
ORGANISATIONEN
INTRSSEN

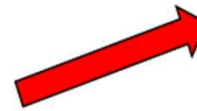


FÖRETRÄDA ETT
LÅNGSIKTIGT
ÖVERGRIPANDE
SAMHÄLLSINTERESSE



KONSEKVENSER I
FORM AV MÅL,
INRIKTNING OCH
FOKUS

VAD VILL VI UTRÄTTA
MED VÅRT
SAMORDNINGS-
FÖRBUND???



GENOMFÖRA
SAMVERKANSPROJEKT
REHABILITERA
ENSKILDA PERSONER?

STRUKTURELLT
MINSKA
UTANFÖRSKAPET
I SAMHÄLLET?

PROJEKTENS ROLL OCH HUR MÄTER VI
FRAMGÅNG?

LYCKAS I ARBETET MED UTSATTA
INDIVIDER

UTVECKLA METODER SOM SPRIDS
OCH TILLÄMPAS

FÅ KUNSKAP OM SYSTEMFEL SOM
BEHÖVER KORRIGERAS

VAD ÄR
FRAMGÅNG
OCH HUR
MÄTER VI
DET?



DET STORA UPPDRAGET

TRE NIVÅER AV FRAMGÅNG
KRING SAMVERKAN

Tredje graden
Systemeffekter
Förändra organisationerna

Andra graden – indirekta effekter
Genomslag i linjeorganisation
Utnyttjat metoden

Första graden – direkta effekter
Projektet har lyckats + utveckla metoder

Tre saker att göra

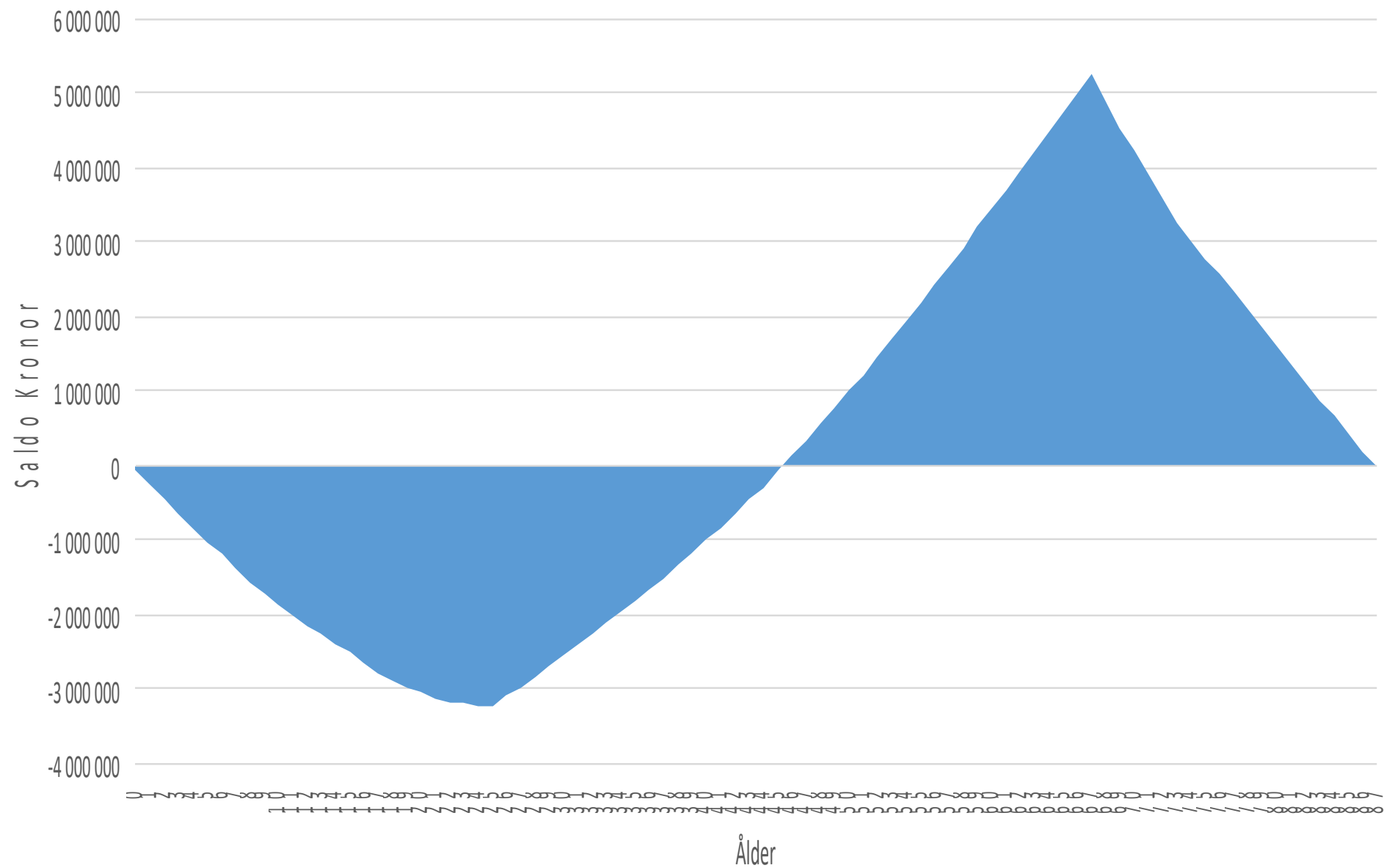
- Skapa ett socialt investeringsutrymme
 - Det finns pengar
- Slå sönder stuprören
 - Det finns dom som börjat
- Förändra och/eller använd styrsystemen på ett nytt sätt
 - Sociala investeringar och en ny kommunrevision är möjlig

FLYKTINGAR OCH ENSAMKOMMANDE

Flyktingar & ensamkommande

- Lång introduktionstid på arbetsmarknaden
- Svaga skolresultat
- Omfattande utanförskap
- I grunden extremt entreprenöriella människor som alltför snabbt skolas in i en hjälplöshetsroll
- Blir det för dyrt?
- Kanske tänker vi helt fel
- Vad händer om vi anlägger ett egenmakts- och socialt investeringsperspektiv

En ekonomisk livscykel



För varje 18 åring som kommer till Sverige har något annat land tagit en grundkostnad som i Sverige skulle kostat 3 – 3,5 Mkr

Någon annan har gjort en grundinvestering i ett humankapital som vi har att förvalta och förädla

PROBLEM

KOSTNAD/
EFFEKT

BÄRARE

PRODUKTIONS-
FÖRLUSTER

SAMHÄLLET

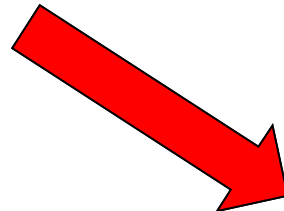
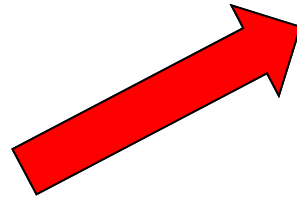
MISSLYCKANDEN PÅ
ARBETS-MARKNADEN

FÖRSÖRJNINGS-
KOSTNADER

KOMMUN
FÖRÄSKRINGSKASSA
ARBETSFÖRMEDLING

OLIKA VÄLFÄRDS-
INSATSER

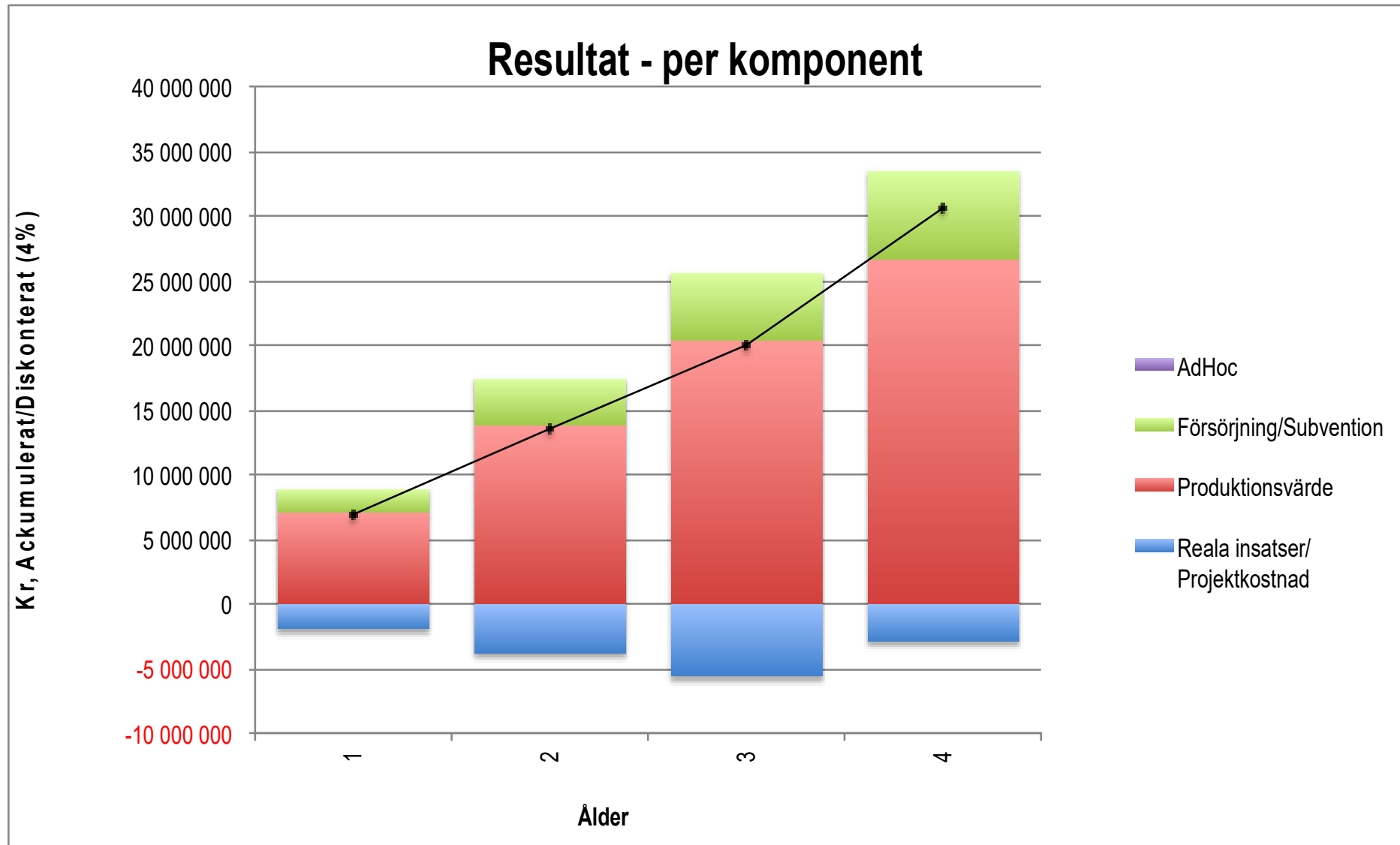
KOMMUN
LANDSTING
ARBETSFÖRMEDLING
FÖRSÄKRINGSKASSA
RÄTTSVÄSENDET



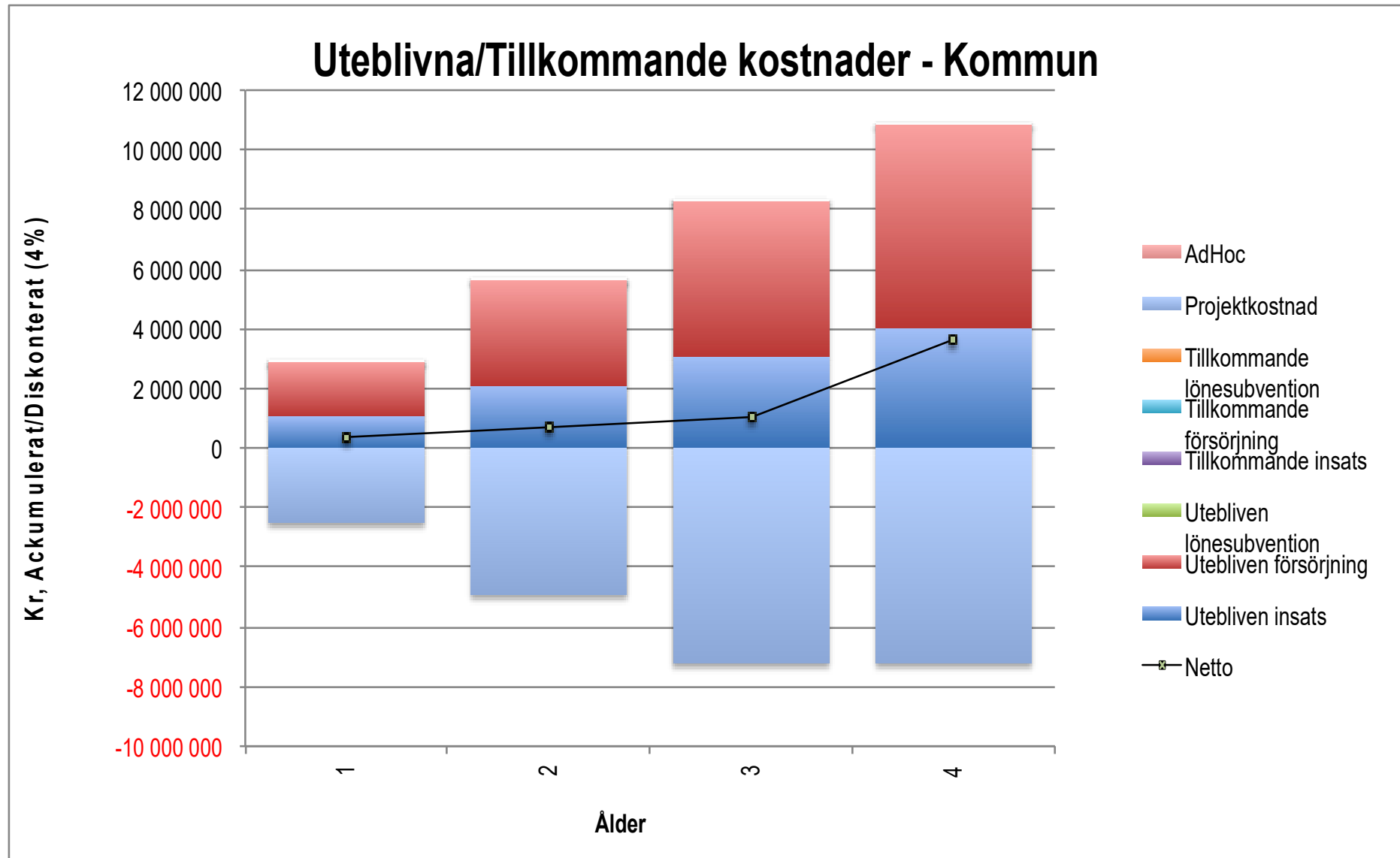
Några antaganden

- Vi investerar 250 000 per person år år under 3 års tid
- 20 personer
- Syftet är att underlätta och snabba på introduktionsprocessen
- Staten och kommunen delar på kostnaden
- Detta leder till att vi får in **de nyanlända 4 år snabbare på arbetsmarknaden**
- Vad är detta värt?
- Är det en lönsam investering om vi lyckas

En samhällsvinst på 30 mkr



En kommunal vinst på 3 - 4 Mkr



Mer exakt ser det ut så här

Netto allt	1	2	3	4
Arbetsförmedling	-2 147 059	-4 211 538	-6 196 615	-5 882 852
Försäkringskassa	365 490	716 923	1 054 839	1 379 759
Kommun	367 085	720 051	1 059 442	3 608 270
Landsting	1 165 490	2 286 154	3 363 715	4 399 832
Rättsväsende	62 418	122 436	180 145	235 635
Övriga	41 830	82 051	120 726	157 912
Produktionsvärde	7 056 000	13 840 615	20 364 284	26 637 042
Summa	6 911 255	13 556 692	19 946 536	30 535 598

**Hur viktigt är det att
kunna räkna kring en
social investering?**

**Före? – synliggöra risken
Efter? – värdera resultatet**

NÅGRA AVSLUTANDE TANKAR

- Utanförskap är en dyr affär
- Man kan räkna på det
- Man kan se människor som en social investering i stället för en kostnad
- Det börjar ofta tidigt i livet
- Det mesta har sina rötter i
 - Skolmisslyckanden
 - Integrationsmisslyckanden
- Väldigt många har en sammansatt/diffus problematik
- Ingen kan lösa detta själv – det kräver samverkan och ett socialt investeringsperspektiv
- Det krävs ett strategiskt perspektiv

DEN BESVÄRLIGA OMFÖRDELNINGSFRÅGAN

om vinnare och förlorare

Budgetfällan.

Vi har en person som går från 100% utanförskap till
deltidsarbete med lönesubventioner – en vinst?
Svaret beror på vem man frågar och vilket perspektiv
man har

	4	8	12	15	20	30
--	---	---	----	----	----	----

Summa	472 788	876 930	1 222 391	1 448 153	1 770 119	2 252 260
-------	---------	---------	-----------	-----------	-----------	-----------

	4	8	12	15	20	30
Arbetsförmedling						
Försäkringskassan						
Kommunen						
Landstinget						
Rättsväsendet						
Övriga						
Produktionsvärde						
Summa	472 788	876 930	1 222 391	1 448 153	1 770 119	2 252 260

Budgetfällan.

Vi har en person som går från 100% utanförskap till
deltidsarbete med lönesubventioner – en vinst?
Svaret beror på vem man frågar och vilket perspektiv
man har

	4	8	12	15	20	30
Reala insatser	155 681	288 757	402 511	476 850	582 868	741 628
Finansiell	-221 975	-411 721	-573 916	-679 912	-831 076	-1 057 442
Produktionsvärde	539 083	999 893	1 393 796	1 651 214	2 018 327	2 568 074
Summa	472 788	876 930	1 222 391	1 448 153	1 770 119	2 252 260



	4	8	12	15	20	30
Arbetsförmedling	-533 798	-990 091	-1 380 131	-1 635 026	-1 998 539	-2 542 897
Försäkringskassan	12 793	23 729	33 077	39 186	47 898	60 945
Kommunen	428 662	795 083	1 108 302	1 312 993	1 604 909	2 042 051
Landstinget	15 562	28 864	40 235	47 666	58 263	74 133
Rättsväsendet	7 340	13 615	18 979	22 484	27 483	34 968
Övriga	3 146	5 835	8 134	9 636	11 778	14 986
Produktionsvärde	539 083	999 893	1 393 796	1 651 214	2 018 327	2 568 074
Summa	472 788	876 930	1 222 391	1 448 153	1 770 119	2 252 260



Omfördelningseffekter av sociala investeringar

